

РИМСКИ МОНЕТИ ОТ ПРОУЧВАНЕТО НА ТРИМАМИУМ (I-III ВЕК)

Върбин ВЪРБАНОВ

При проведените спасителни разкопки на територията на Тримамииум в периода 2006-2009 г. е проучена площ от около 260 кв.м. Разкрити са структури и следи от обитаване от римската, късноримска и късноантична епохи (II-VI век), както и от периода на Първото и Второ български царства (Torbatov 2012, 429-460). Цел на настоящата статия е обнародването на монетите от римската епоха (I-III век). Те са 204 от общо 468 открити екземпляра или 43,58 % (**фиг. 1**).

Най-ранната римска монета е силно изтрит републикански денар от втората половина на I в.пр.Хр. (кат. № 1). До момента няма открити монети от I век, а тези от II са десет (кат. № 2-11), като по-голямата част са били дълго време в циркулация. От останалите, 32 екземпляра са от първата половина на III в. (кат. № 12-43), а 161 са антониниани от втората половина на III век (78,9 % – кат. № 44-203). Само шест от монетите са сребърни – четири денара, една драхма и един антониниан (2,9 % – кат. №№ 1, 4-5, 11 и 35 и 37) (**фиг. 2**). Централните бронзови емисии са шест изтрити аса/дупондии (2,9 % – кат. № № 2-3, 6-9). Провинциалните бронзови монети са 31 (15,19 %), като 19 спадат към четвърти и пети номинал, а останалите са към първи номинал. Представени са монетарниците на Никополис ад Иструм – 11 броя (кат. №№ 14, 16-18, 21, 23, 25, 28-29, 33-34); Марцианопол – 5 (кат. №№ 12-13, 24, 30-31); Виминациум – 2 (кат. №№ 32, 36); Хадрианопол – 2 (кат. №№ 22, 26); Филипопол – 1 (кат. № 10), а за десет тя остава неясна (кат. №№ 15, 19, 20, 27, 38-43).

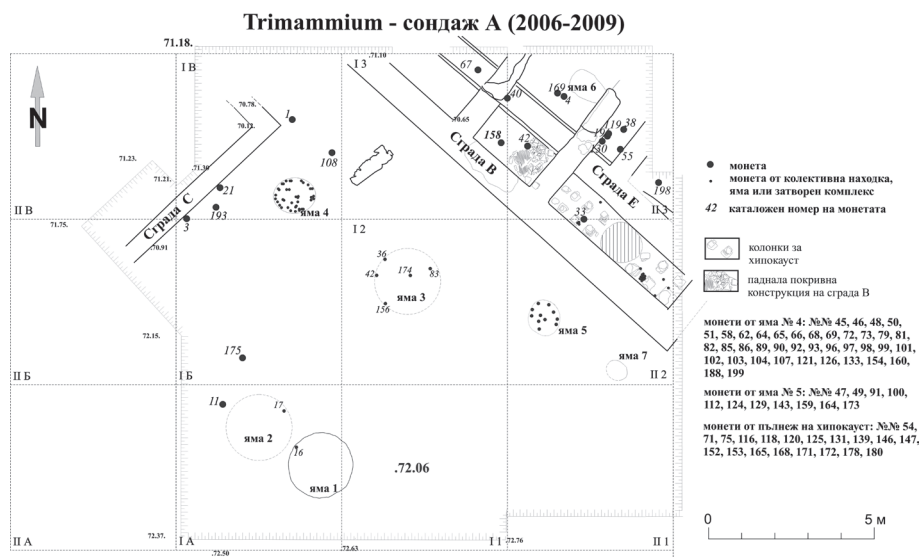
Интерес предизвикват шест от монетите от малък номинал, които са с нисък и заоблен релеф, повечето с остър гурт. Те са лети имитации и се отнасят към типа “*limesfalsa*”¹ (кат. №№ 19-20, 38-

¹ Три от тях са открити в по-късни пластове (кат. №№ 20, 39, 41), а три - в римски (кат. №№ 19, 38, 40). Тук трябва да се отбележи и монетата антониниан с каталожен № 197, която е лята, а не е сечена, но се различава от споменатите по-горе типове.

също са дискутирани малко в нашата литература. Такава монета е открита при проучванията на Сексагинта Приста (Върбанов 2012, 214-215). От откритите в Тримамиум 20 монети от този тип, 13 са от яма 4 (кат. №№ 58, 64, 89, 92-93, 96-99, 101-104) и една от яма 5 (кат. № 100). Останалите шест (кат. №№ 59-60, 95, 194 и 196), с изключение на една (кат. № 193), са открити в късноримски пластове. Най-вероятно те са донесени в крепостта от войник, който произхожда или е служил в западните римски провинции.

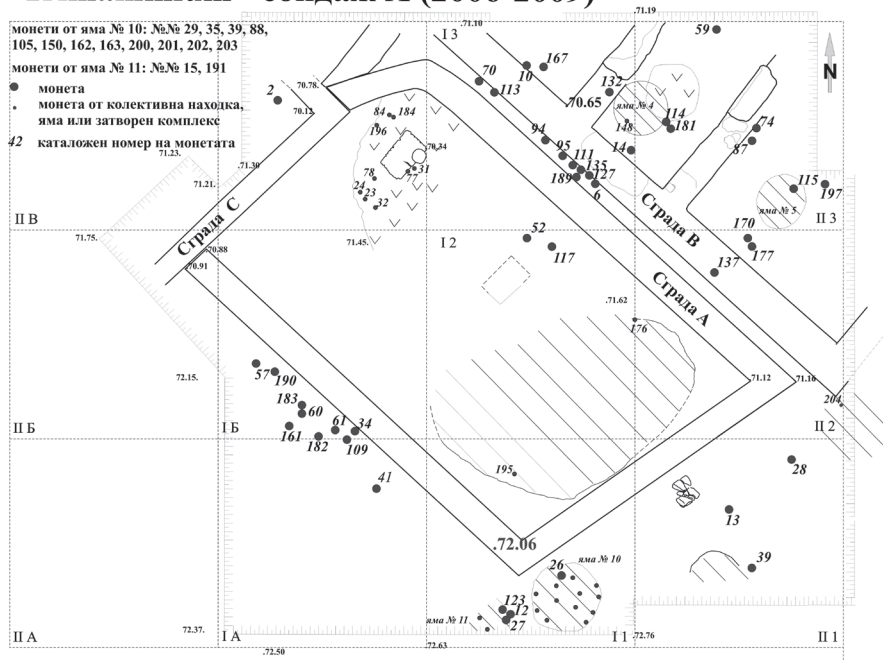
Публикуваните монетни комплекси у нас често са представяни сумарно по владетели или периоди, без обвързването им със стратиграфията и другите находки от конкретния археологически обект. Това води до неточни изводи относно датировката на фазите на обитаване на обекта (Върбанов 2012, 215).

По контекста на местонамирането си, римските монети от Тримамиум (II-III век) могат да се разделят на няколко групи. Деветдесет и шест са открити в сигурно доказани римски пластове. От тях само един денар на Траян (кат. № 4) може да се отнесе към времето на по-ранната „сграда Е“, чиято работна датировка е в рамките на I-II век. Други деветнадесет монети произхождат и датират пластове от III век, като по-голямата част са от втората му половина (фиг. 3). От затворени комплекси са 76 монети. В две от ямите (№ 1-2) са открити по една бронзова монета на Септимий Север (кат. № 16-17). В яма № 3 са открити пет монети, датиращи я в края на III век (кат. № № 36, 43, 83, 156, 174). Трите ями вероятно имат стопанско предназначение (Върбанов 2008, 102-118).

Фиг. 3. Тримамиум – структури от II-III век и откритите в контекста им монети.

Trimammium - сондаж А (2006-2009)

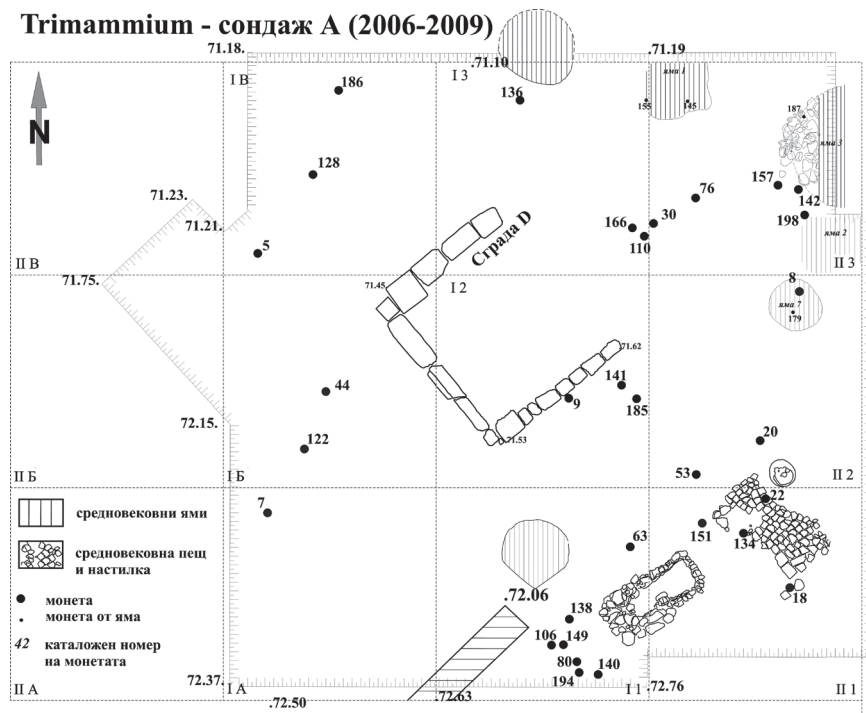
Фиг. 4. Тримаммиум – структури от IV-VI век и откритите в контекста им монети.

От яма № 4 произхождат 39 антониниана от времето на Галиен до Диоклециан (кат. №№ 45-46, 48, 50-51, 58, 62, 64-66, 68-69, 72-73, 79, 81-82, 85-86, 89-90, 92-93, 96-99, 101-104, 107, 121, 126, 133, 154, 160, 188, 199). Горната ѝ част е частично разрушена от варница от късноантичната епоха, в която са открити девет монети. От тях две са намерени непосредствено над римската яма и вероятно произхождат от нея (близки са по технически характеристики – кат. № 77-78²). Яма № 5 е разрушена от по-късна яма от V век, но в запазената ѝ част са открити 11 антониниана – от Галиен до Проб (276-282 г. – кат. №№ 47, 49, 91, 100, 112, 124, 129, 143, 159, 164, 173). Други 19 антониниана, от Галиен до Кар, са открити в запълнителя на хипокауст на сградата (кат. №№ 54, 71, 75, 116, 118, 120, 125, 131, 139, 146-147, 152-153, 165, 168, 171-172, 178, 180). На този етап на проучване последните три монетни комплекса се интерпретират като вотивни депозити (Върбанов 2011, 274-276; Rusev, Varbanov 2015, 233-266).

Други 42 монети (30 антониниани) са открити в контекста на сгради и пластове от периода IV-VI век, по-голямата част са по-

² Възможно е от ямата да произхожда и имитация на антониниан - кат. № 196.

Trimammium - сондаж А (2006-2009)

Фиг. 5. Тримамиум – структури от средновековната и модерна епохи и откритите в контекста им монети.

паднала там случайно, вероятно при строителна дейност и ремонт. Още 27 са от затворени комплекси – ями и варница (фиг. 4). Най-ранна е ямата от квадрат I.1, в която са открити 12 монети от III век и три от началото на IV век³ (кат. №№ 29, 35, 37, 88, 105, 150, 162-163, 200-203). Те позволяват добро датиране на богатия керамичен комплекс от нея (Русев, Върбанов, под печат). Друга яма е във вътрешността на „сграда А“ и маркира временното ѝ изоставяне към средата на V век. В нея само две от откритите монети са от III век (кат. № 176, 195). Варницата също е във вътрешността на „сграда А“ и маркира ремонта ѝ през VI век. В нея са открити и девет монети от III век (кат. №№ 23-24, 31-32, 77-78, 84, 184, 196). В късноантични ями са открити още четири монети (кат. №№ 15, 148, 191, 204).

От средновековни пластове и структури произхождат 32 от разглежданите монети (26 антонииниани – фиг. 5). Те вероятно са попаднали там при извършваната изкопна и строителна дейност. Четири от тях са открити в ями (кат. №№ 145, 155, 179, 187).

³ Вероятно от яма 10 произхождат още седем монети (кат. №№ 26, 80, 106, 138, 140, 149, 194), открити над нея, но преди да се очертае добре на терена. Също и над съседната яма 11 са открити три монети (кат. №№ 12, 27, 123).

Последна е групата от седем монети, открити или в иманярските нарушения, или в повърхностните пластове на проучваната площ (фиг. 5 кат. №№ 7-8, 18, 44, 122, 151, 192). Вероятно те са попаднали там вследствие на изкопна дейност в модерно време.

Първоначалните изводи, които могат да бъдат направени, въпреки малката проучена площ от крепостта, са, че голяма част от откритите монети представляват обикновени загуби на нискостойностни номинали. Най-много са тези от времето на ранните Севери и от края на третата четвърт на III век, което предполага и по-голям монетен оборот тогава. Друга част от монетните депозити вероятно са предназначени и могат да се свържат с действия от сферата на религията.

КАТАЛОГ:

Републикански денар (Марк Антоний ?)

(табло XVII. 1)

1. Л.: ..., преторианска галера.

Оп.: Изображение и надпис изтрити.

Ар, денар; 16,4 x 17 мм; 3,15 г; неясна монетарница, 44-30 г.

ПИН 127/2008 (контекст III век); кв. I B, C 2,0 м; И 1,50 м; h 2,74 м

I-II век (централен бронз ?)

(табло XVII. 2)

2. Л.: ..., изтрито изображение.

Оп.: ..., изтрито изображение.

Ае (пробита), 27,7 x 27,2 мм; 9,68 г

ПИН 118/2008 (контекст VI век); кв. I 3, C 1,90 м; И 3,58 м; h 2,48 м

⁴ Монетите са определяни по следните каталози: RIC II = H. Mattingly, E. Sydenham. The Roman Imperial Coinage. Vespasian to Hadrian. London, 1968 (reprinted); RIC III = Mattingly, H., Sydenham, E. A. Roman Imperial Coinage. Vol. III. Antoninus Pius to Commodus. London, 1930: Spink & Son, Ltd.; RIC IV, III = Mattingly, H., Sydenham, E. A., Sutherland, C. H. V. Roman Imperial Coinage, volume IV, part III. Gordian III – Uranian Antoninus. London, 1949: Spink and Son Ltd; RIC V, I = P. H. Webb. The Roman Imperial Coinage. London, 1968; RIC V, II = Mattingly, H., Sydenham, E. A. H. Webb, P. The Roman Imperial Coinage, volume V, part II. Probus to Amandus. London, 1968; RIC VI = Sutherland, C. 1967. The Roman Imperial Coinage, volume VI. From Diocletian's reform (AD 294) to the death of Maximinus (AD 313); Pick 1898: B. Pick. Die antike Münzen von Dacien und Moesien. Berlin; Sydenham, E.A. 1952. The Coinage of the Roman Republic. London: Spink & Son; Мушмов 1924: Н. Мушмов. Античните монети на Пловдив. – В: Годишник на Народната библиотека в Пловдив. Пловдив, 185-287; Юркова 1987: Й. Юркова. Монетосеченето на градовете в Долна Мизия и Тракия II-III в. Хадрианопол. София; Hristova, Hoeft; Jekov 2012: N. Hristova, H. Hoeft; G. Jekov. The coins of Moesia Inferior 1st-3rd c. AD. Nikopolis ad Istrum. Blagoevgrad; Христова, Жеков 2013: Н. Христова, Г. Жеков. Монетосеченето на Долна Мизия I-III век. Марцианополис. Благоевград.

Траян (?)
(табло XVII. 3)

3. А.: ..., глава надясно.

Оп.: ..., изображение напълно изтрито.

Ас (ас/дупондий); 27,1 x 27,7 мм; 9,45 г; неясна монетарница (Рим ?)

ПИН 130/2008 (контекст III век); кв. I В, С 4,95 м; И 4,79 м; h 3,06 м

Траян
(табло XVII. 4-6)

4. А.:R TRAIANO OPTIMO AVG GER DAC, бюст с венец надясно.

Оп.: P/MTRPC/OSVIPPSPQR, Марс в ход надясно, държи копие и трофей.

Ар, денар; 16,7 x 18,7 мм; 3,18 г; 7 ч; Рим, 114-117 г.; RIC II, 338

ПИН 191/2009 (контекст II век); кв. II 3, С 1,30 м; И 3,30 м; h 2,72 м

5. А.: ΑΥΤ ΚΑΙΣ ΝΕΡ ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΣΕΒ ΓΕΡΜ, глава с венец надясно.

Оп.: ΗΜΕΧ ΥΠΑΤ Β, две здрависани ръце държат щандарт над прора.

Ар, драхма; 18,3 x 18,8 мм; 3,11 г; 6 ч; Цезаря (Кападокия), 98-99 г.; Sydenham 172

ПИН 46/2008 (средновековен контекст); кв. I В, С 4,50 м; И 4,20 м; h 1,67 м

6. А.: ...VAE TRAI...VG GER DAC ..., бюст с венец надясно.

Оп.: ...PQ...INCI., женска фигура, седнала на трон наляво.

В отреза: SC

АЕ, ас; 26,3 x 26,7 мм; 11,14 г; 6 ч; Рим

ПИН 69/2007 (късноримски контекст); кв. I 3, С 3,90 м; И 0,96 м; h 2,02 м

Антонин Пий
(табло XVII. 7)

7. А.: ANTONINVS AVG / ...PPIMP..., бюст с венец надясно.

Оп.: TR POT XI / COS IIII, Провиденция с протегната дясна ръка над кълбо, в лявата държи скиптър. От двете страни на фигурата – SC.

АЕ, ас; 24,3 x 24,5 мм; 11,23 г; 5 ч.; Рим, 155-156 г.; RIC III, 957

ПИН 123/2008 (съвременен контекст); кв. I А, С 0,60 м; И 3,97 м; h 0,98 м

Марк Аврелий (цезар)
(табло XVII. 8)

8. А.:..., глава надясно.

Оп.:..., права женска фигура наляво, с протегната дясна ръка над олтар (?).

SC от двете страни на фигурата

АЕ, ас; 24,1 x 25,8 мм; 10,7 г; 6 ч; Рим, 139-160 г

ПИН 73/2007 (съвременен контекст); кв. II 2, С 0,40 м; И 1,50 м; h 0,31 м

Фаустина Млада (?)
(табло XVII. 9)

9. А.: ..., бюст надясно.

Оп.: ..., права женска фигура наляво.

бронз централен (?), силно горяла; 24,7 x 25,2 мм; 6,37 г; I ч

ПИН 23/2007; кв. I 2, С 2,85 м; И 1,95 м; h 0,47 м

Комод (?)
(табло XVII. 10)

10. А.:..., глава надясно.

Оп.: Φ...ΟΠΟΛΕΙΤΩΝ, права женска фигура наляво, държи патера и рог на изобилието.

Ас, 17 x 16,8 мм; 4,84 г; 6 ч; Филипопол, Мушмов 1924, 220

ПИН 115/2007(късноримски контекст) ; кв. I 3, С 1,10 м; И 2,64 м; h 2,29 м

Комод**(табло XVII. 11)**

11. Л.: L AEL AVREL CO/MM AVG P FEL, бюст с лъвска кожа надясно.
Оп.: HER-CV RO-MAN AV-GV, около тоягата на Херкулес, във венец.
 Аг, денар; 17,4 x 18,7 мм; 3,17 г; 7 ч.; Рим, 191-192 г.; RIC III, 251
 ПИН 174/2008 (контекст III век); кв. I A, C 0,60 м; И 3,60 м; h 2,02 м

Септимий Север**(табло XVII. 12; табло XVIII. 1-8)**

12. Л.: ...Λ CЄΠΤΙ / CЄVN..., бюст с лавров венец надясно.
Оп.: VI A ... / ΜΑΡΚ...ΝΟΠ...N, Кибела седнала наляво на трон, с калатос и тимпан, в дясната ръка с патера. Долю – два лъва.
 АЕ; 25,8 x 27 мм; 9,86 г; 7 ч.; Марцианопол, 207-210 г.; Христова, Жеков 2013, № 6.14.31.6-11
 ПИН 254/2009 (къснооримски контекст); кв. I I, C 4,25 м; И 3,05 м; h 1,65 м

13. Л.: AVK.CЄΠ / CЄ..., бюст с лавров венец надясно.
Оп.: IANOV / ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙ..., орел фронтално, с глава надясно, с венец в клоуна.
 АЕ; 27,6 x 27,4 мм; 12,22 г; 1 ч.; Марцианопол, 210-211 г.; Христова, Жеков 2013, № 6.14.1.25-29
 ПИН 133/2009 (къснооримски контекст); кв. II I, C 1,70 м; И 2,75 м; h 1,24 м

14. Л.: ...CЄVNPOC, глава с венец надясно.
Оп.: ...TIANOV ΝΙΚΟΠΟΛΙΤ, орел надясно, с глава наляво.
 В отпреза: ΠPOC ICTP
 АЕ; 24,3 x 24,9 мм; 6,6 г; 7 ч.; Никополис ад Иструм, 196 г.; Hristova, Hoefft, Jekov 2012, № 8.14.1.25.
 ПИН 58/2007 (къснооримски контекст); кв. I 3, C 3,10 м; И 0,10 м; h 1,70 м

15. Л.: ...ЄVN..., бюст с венец надясно.
Оп.: ...T..., Нике в ход наляво, с разперени крила, държи венец във вдигнатата си дясна ръка.
 АЕ; 27,7 x 27 мм; 11,16 г; 1 ч.; неясна монетарница
 ПИН 264/2009 (от яма II); кв. I I, h 1,80 м

16. Л.: AV Λ CЄVNPOC, глава с венец надясно.
Оп.: ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩN..., орел надясно, с глава наляво, в човката държи венец.
 АЕ; 16,7 x 17 мм; 3,36 г; 1 ч.; Никополис ад Иструм, г.; Hristova, Hoefft, Jekov 2012, № 8.14.1.48-56.
 ПИН 33/2006 (от яма I); кв. I A, C 1,90 м; И 1,38 м; h 2,97 м

17. Л.: VKAICE CЄVNPOC, глава с венец надясно.
Оп.: ...ΚΟΠΟΛΙΤΩN ΠPOC ICTP, Аполон (Бонус Евентус) гол, прав наляво, държи патера в дясната и клонка в лявата си ръка.
 АЕ; 19 x 17,4 мм; 3,21 г; 7 ч.; Никополис ад Иструм; Hristova, Hoefft, Jekov 2012, № 8.14.7.6
 ПИН 35/2006 (от яма 2); кв. I A, C 0,80 м; И 1,75 м; h 2,80 м

18. Л.: ... ΚΛ ...H..., глава с венец надясно.
Оп.: ΝΙΚΟ...ΠPOC I, шестлъчева звезда в полумесец.
 АЕ; 16,8 x 19 мм; 2,41 г; 1 ч.; Никополис ад Иструм; Hristova, Hoefft, Jekov 2012, № 8.14.48.8-32.
 ПИН 24/2009 (съвременен контекст); кв. II I, C 2,40 м; И 1,70 м; h +0,25 м

19. Л.: ..., глава с венец надясно.
Оп.: ..., звезда в полумесец.
 АЕ (лята); 17,4 x 17,3 мм; 2,64 г; 1 ч.; неясна монетарница
 ПИН 112/2009 (контекст III век); кв. II 3, C 2,50 м; И 2,30 м; h 2,02 м

20. Л.: ..., бюст с венец надясно.
Оп.: ..., грозд.

АЕ (лята); 15,9 x 16,1 мм; 2,42 г; 1 ч; неясна монетарница
 ПИН 123/2007(средновековен контекст); кв. II 2, С 3,90 м; И 2,40 м; h 0,91 м

Юлия Домна

(табло XVIII. 9)

21. А.: IOYΛΙΑ ΔΟ / MN CEBACT., бюст надясно.

Оп.: VΠ ΛΟΟVINI TEP/TVΛΛ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ, императорът с плащ, прав, надясно, държи копие в дясната ръка, а в лявата паразониум. С левия си крак е стъпил върху коленичил варварин.

В отреза: ΕΠΙCΤΡ-

АЕ; 25,6 x 29 мм; 10,70 г; 7 ч; Никополис ад Иструм; Hristova, Hoefft, Jekov 2012, № 8.17.34.3.

ПИН 92/2008 (контекст III век); кв. I B, С 4,0 м; И 3,80 м; h 2,71 м

Каракала

(табло XVIII. 10-12)

22. А.:CEV...бюст надясно.

Оп.: ΑΔΡΙΑΝΟ...ΩΝ, права мъжка фигура наляво, държи дълъг жезъл в лявата си ръка, а в дясната патера (?).

АЕ; 24,8 x 24,6 мм; 8,63 г; 7 ч; Хадрианопол

ПИН 17/2009 (средновековен контекст); кв. II 1, С 0,25 м; И 2,28 м; h 0,18 м

23. А.: ...Κ Μ ΑΥΡ / Α..., бюст с ризница и наметало надясно.

Оп.: V Φ...ΝΙΚΟΠΟΛΙΤ ΠΡΟΣ..., речен бог, полегнал на лявата си страна, държи клонка във вдигнатата си дясна ръка, лявата е облегната на съд, от които изтича вода.

АЕ; 26,9 x 27,2 мм; 9,05 г; 8 ч; Никополис ад Иструм; Hristova, Hoefft, Jekov 2012, № 8.18.32.6

ПИН 224/2008 (от варница); кв. I B, h 1,96 м

24. А.: ΑΥ...ΑΥΡΗΛΙ / ΑΝ...G, бюст надясно.

Оп.: ..., Кибела с калатос на трон наляво, долу два лъва.

В отреза:

АЕ; 28,8 x 28,4 мм; 12,54 г; 7 ч; Марцианопол; Христова, Жеков 2013, № 6.18.31.1-6.

ПИН 227/2008 (от варница); кв. I B, С 4,10 м; И 1,60 м; h 2,01 м

Плавтила

(табло XVIII. 13)

25. А.: ..OV ΠΛΑΥ/ΤΙΛΛΑ CEB, бюст надясно.

Оп.: VΠ...ΑΛΛΟV/ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩ, Тюхе с калатос наляво, държи корабно кормило и рог на изобилието.

В отреза: ΠΡΟCΙ

АЕ; 25,8 x 25,7 мм; 11,41 г; 7 ч; Никополис ад Иструм; Hristova, Hoefft, Jekov 2012, № 8.21.38.3.

ПИН 81/2007; рампа (от кв. I 3)

Гета

(табло XIX. 1-2)

26. А.:ΠΠ / ΓΕ..., глава надясно.

Оп.: ... ΡΙΑΝΟ / ΠΟΛΕΙΤΩΝ, Аполон Пропилайос прав, надясно, гол, държи лък с двете си ръце.

АЕ; 16,9 x 16,5 мм; 2,12 г; 6 ч; Хадрианопол; Юркова 1987, 188, № 423

ПИН 253/2009 (късноантичен контекст); кв. I I, С 3,28 м; И 1,77 м; h 1,55 м

27. А.: ...ΓΕΤΑΣ., глава надясно.

Оп.: ..., права женска фигура.

АЕ (горяла); 28,1 x 28,2 мм; 10,09 г; 7 ч; неясна монетарница
 ПИН 255/2009 (късноантичен контекст); кв. I 1, С 4,35 м; И 3,10 м; h 1,65 м

Макрин

(табло XIX. 3)

28. Л.: V KAICE / CE MAKPINOC, глава с венец надясно.

Оп.: Надпис на пет реда:

....

ΚΟΠΟΛ

ΙΤΩΝΠ

ΡΟCΙC

ΤΡΟ

АЕ; 17,6 x 19,7 мм; 4,56 г; 12 ч; Никополис ад Иструм; Hristova, Hoef, Jekov 2012, № 8.23.54.3

ПИН 102/2009 (късноримски контекст); кв. II 1, С 0,50 м; И 1,23 м; h 1,23 м

Елагабал

(табло XIX. 4)

29. Л.: ..., глава с венец надясно.

Оп.: ...VΦOV ΝΙΚΟΠΟΛΙ..., Херкулес гол наляво, праметнал лъвска кожа през лявата ръка, дясната отпусната върху тояга.

В полето: О / Ν

АЕ; 25,6 x 27,3 мм; 10,91 г; 12 ч; Никополис ад Иструм; Hristova, Hoef, Jekov 2012, № 8.26.14.7,

ПИН 270 (от яма 10); кв. I 1, И 1,40 м; С 4,10 м; h 2,20 м

Север Александър

(табло XIX. 5)

30. Л.: ...CEVN / AΛE..., бюст с лавров венец надясно.

Оп.: ...ΙΑΝΟΠΟΛΕΙ..., Хигия права, с глава надясно, храни змия увита около дясната ѝ ръка от патера в лявата ѝ.

АЕ (горял с налепи); 26,5 x 25,6 мм; 10,26 г; 1 ч; Марцианопол; Христова, Жеков 2013, № 6. 32. 21. 1-II.

ПИН 30/2009 (средновековен контекст); кв. II 3, С 3,80 м; И 4,90 м; h 1,07 м

Север Александър и Юлия Меза

(табло XIX. 6)

31. Л.: ...OYΛΙΑ ΜΑΙ..., бюстове на Север Александър (вляво) и Юлия Меза един срещу друг.

Оп.: VΠ ΤΙΒ ΙΟΥΛ ΦΝC..., Немезида-Еквитас права наляво, в дясната ръка с везни, в лявата – камшик. Долу вляво – колело със спици.

В отреза: Ν

АЕ; 25,4 x 25,9 мм; 8,71 г; 1 ч; Марцианопол; Христова, Жеков 2013, № 6. 33. 35. 1-2 (вариант в надписа)

ПИН 237/2008 (от варница); кв. I B, С 3,50 м; И 0,30 м; h 2,33 м

Гордиан III

(табло XIX. 7-10)

32. Л.: IMPGOR..., бюст надясно.

Оп.: Ρ Μ S C/OL VIM, Мизия права между лъв и бик.

В отреза: ...

АЕ (сестерций); 29,3 x 30,8 мм; 17,16 г; 1 ч; Виминациум; 241-244 г; Pick 1898, 81-93.

ПИН 65/2008 (от варница); кв. I B, С 4,47 м; И 1,23 м; h 2,35 м

33. Л.: AVT K M ANT GORDIANOS AV., бюст надясно.

Оп.: ВП САВ МОДЭС/ TOV NI..ΠΟΛΕΙΤ..ΠΡ, Гордиан III и Транквилина стиснали ръце един срещу друг.

В отреза: ΟΣΙΣΤΡΟΝ

АЕ: 28,5 x 27,8 мм; 13,89 г; 7 ч; Никополис ад Иструм; Hristova, Hoeff, Jekov 2012, № 8.36.34.5.

ПИН 205/2009 (контекст III век); кв. II 2, С 0,0 м; И 2,70 м; h 1,93 м

34. Л.: AVT K M ANT Γ/ΟΡΔΙΑΝΟΣ AVG, бюст надясно.

Оп.: ВΠ...ΑΒ ΜΟΔ...ΣΤΟΥ/ ΝΙ/ΚΟΠΟΛΕΙΤΩΝ Π...ΙΣΤΡ, Серапис с калатос насреща, главата му е обърната наляво, поздравява с дясната си ръка, а в лявата държи напречно скиптър.

АЕ: 28,2 x 28,5 мм; 14,30 г; 1 ч; Никополис ад Иструм; Hristova, Hoeff, Jekov 2012, № 8.36.6.8.

ПИН 64/2006 (късноримски контекст); кв. I Б, С 4,80 м; И 1,70 м; h 1,20 м

35. Л.: IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: FORTVNA REDVX, Фортуна седнала наляво, държи корабно кормило и рог на изобилието, долу - колело.

AR, антониниан; 21,8 x 23,7 мм; 2,12 г; 6 ч; Рим, 243-244 г; RIC IV, III, 144, ПИН 279/2009 (от яма 10); кв. I 1, h 3,30 м

Филип Араб

(табло XIX. 11)

36. Л.: IMP M IVL PHILLIPVS AVG, бюст надясно.

Оп.: Ρ Μ Σ C/OL VIM, Мизия права между лъв и бик.

В отреза: ANVII

АЕ (сестерций); 29,7 x 30,6 мм; 17,76 г; 7 ч; Виминациум; 245-246 г; Pick 1898, 103

ПИН 101/2007 (от яма 3); кв. I 2, С 1,19 м; И 3,92 м; h 2,10 м

Неопределени / несигурно определени монети от първата половина на III век

Севери

(табло XIX. 12; табло XX. 1-3)

37. Л.: ..., бюст надясно.

Оп.: неясно изображение и надпис.

AR, горяла, силно оксидирала; 17,5 x 18,8 мм; 2,17 г; неясна монетарница

ПИН 278/2009 (от яма 10); кв. I 1, h 3,15 м

38. Л.: ..., бюст надясно.

Оп.: ..., изображение изтрито.

АЕ (лята); 18,2 x 18,6 мм; 4,12 г

ПИН 154/2009 (контекст III век); кв. II 3, С 2,30 м; И 1,50 м; h 2,78 м

39. Л.: ..., бюст надясно.

Оп.: ..., права фигура наляво, държи рог на изобилието.

АЕ (лята); 18,3 x 18,8 мм; 3,66 г; 11 ч

ПИН 237/2009 (късноримски контекст); кв. I 1, С 3,10 м; И 2,20 м; h 1,25 м

40. Л.: ..., бюст надясно.

Оп.: ..., заличено изображение и надпис.

АЕ (лята); 16,1 x 16,5 мм; 2,32 г

ПИН 163/2009 (контекст III век); кв. I 3, С 1,35 м; И 0,03 м; h 2,56 м

Диадумениан (?)

(табло XX. 4)

41. Л.:, бюст надясно.

Оп.:, полумесец и звезди (?).

АЕ (лята); 15,7 x 15,6 мм; 1,95 г; 2 ч (?)

ПИН 27/2006 (късноримски пласт); кв. I А, С 1,0 м; И 1,20 м; h 2,30 м

Севери
(табло XX. 5)

42. Л.:..., глава надясно.

Оп.:..., изображение изтрито.

АЕ; 23,9 x 26,7 мм; 7,06 г; неясна провинциална монетарница

ПИН 137/2009 (контекст III век); кв. П 3, С 2,80 м; И 4,40 м; h 2,39 м

Гордиан III (???)
(табло XX. 6)

43. Л.: ..., бюст надясно.

Оп.: ..., крепостна порта с две кули.

В отреза: ...

АЕ; 26 x 27,2 мм; 8,39 г; 7 ч; неясна монетарница

ПИН 109/2007 (от яма 3); кв. I 2, С 1,70 м; И 4,05 м; h 2,47 м

Галиен
(табло XX. 7-15; табло XXI. 1-8)

44. Л.:... SAVG, глава с лъчиста корона надясно.

Оп.:...OLL..., кентавър в ход надясно, стреля с лък.

В отреза: Z

АЕ; 18,6 x 19 мм; 1,34 г; 1 ч; Рим; 260-268 г; RIC V, I, 163

ПИН 15/2008 (съвременен контекст); кв. I Б, С 2,75 м; И 2,60 м; h 1,84 м

45. Л.: GALLIENVS AVG, глава с лъчиста корона надясно.

Оп.: AROLLINI CONS AVG, кентавър в ход надясно, стреля с лък.

В отреза: Z

АЕ, 20,4 x 21 мм; 3,47 г; 2 ч; Рим; 260-268 г; RIC V, I, 163.

ПИН 138/2008 (от яма 4); кв. I Б, С 4,44 м; И 1,63 м, h 3,35 м

46. Л.: GALLIENVS...G, глава с лъчиста корона надясно.

Оп.: ...RVATPIETAT, императорът наляво, държи патера и скиптър. Долу, вляво, коленичила фигура.

В полето вдясно: XII

АЕ; 19 x 18,3 мм; 2,95 г; 1 ч; Рим; 260-268 г; RIC V, I, № 171*

ПИН 137/2008 (от яма 4); кв. I Б, С 4,24 м; И 1,60 м, h 3,40 м

47. Л.: : ...LIENVS AVG, глава с лъчиста корона надясно.

Оп.: DIANA CONS AVG, антилопа в ход наляво.

В отреза: Г

АЕ, 20 x 19,5 мм; 3,32 г; 6 ч; Рим; 260-268 г; RIC V, I, 180

ПИН 229/2008 (от яма 5); кв. II 2, h – 3,28 м

48. Л.:LLIENVS AVG, глава с лъчиста корона надясно.

Оп.: DIANA CONSAVG, антилопа надясно.

В отреза: XI

АЕ; 19,3 x 20,7 мм; 2,65 г; 12 ч; Рим; 260-268 г; RIC V, I, 181

ПИН 97/2008 (от яма 4); кв. I Б, N 4,34 м; E 1,96 м, h 3,14 м

49. Л.:IMP GALLIENVS AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: P...AVG, Пакс права наляво, държи клонка и скиптър.

В полето вляво: V

АЕ, 19 x 20 мм; 3,06 г; 7 ч; Рим; 260-268 г; RIC V, I, 255

ПИН 218/2008 (от яма 5); кв. II 2, N 2,52 м; E 3,60 м, h 3,07 м

50. Л.:...LLIENV..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: FORTV...VX, Фортуна права наляво, с корабно кормило и рог на изобилието.

В полето вдясно: S

АЕ, 22,7 x 21,1 мм; 3,27 г; 7 ч; Сисция; 260-268 г.; RIC V, I, 572

ПИН 161/2008 (от яма 4); кв. I Б, h 2,80/3,24 м

51. Л.: GALLIENVS AVG, глава с лъчиста корона надясно.

Op.: PROWIAVG, Провиденция наляво, държи рог на изобилието и жезъл над кълбо.

В полето вдясно: II

AE, 20,4 x 19,5 мм; 4,01 г; 1 ч; *Сисция*; 260-268 г; *RIC V, I, 580*

ПИН 157/2008 (от яма 4); кв. I B, h 2,80/3,24 м

52. Л.: GALLIENVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Op.: PROVI AVG, Провиденция наляво, държи рог на изобилието и жезъл над кълбо.

AE; 23,3 x 21 мм; 3,79 г; 7 ч; *Сисция*; 260-268 г; *RIC V, I, 580*

ПИН 244/2008 (късноримски контекст); кв. I 2, C 0,20 м; И 2,60 м; h 1,99 м

53. Л.: ...EN...SAVG, глава с лъчиста корона надясно.

Op.: ...S AV..., Салус права наляво, храни змия над олтар, в полето вляво P.

AE; 19,6 x 19,2 мм; 2,66 г; 1 ч; *Сисция*; 260-268 г; *RIC V, I, 581*

ПИН 14/2008 (средновековен пласт); кв. II 2, C 4,70 м; И 3,90 м; h 0,94 м

54. Л.: GALLIENVS P F AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Op.: AEQVITA...AVG, Еквитас права наляво, с весни и рог на изобилието.

В полето вляво *.

AE; 21,3 x 22,6 мм; 3,93 г; 12 ч; *Азия*; 260-268; *RIC V, I, 626*

ПИН 304/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, C 1,84 м; И 0,87 м; h 2,36 м

55. Л.: ...NVS...G, бюст с лъчиста корона надясно.

Op.: F...A..., Фортуна права наляво, с корабно кормило и рог на изобилието.

AE; 19 x 17,7 мм; 1,87 г; 7 ч; неясна монетарница; 260-268 г

ПИН 113/2009 (пласт III век); кв. II 3, C 2,90 м; И 1,60 м; h 2,03 м

56. Л.: GALLIENVS AVG, глава с лъчиста корона надясно.

Op.: PA..., Пакс права наляво.

AE; 19,1 мм; 3,35 г; 5 ч; неясна монетарница; 260-268 г

ПИН 94/2009; кв. II 1, h 0,50/0,70 м (рампа)

57. Л.: ...NVS AVG, глава с лъчиста корона надясно.

Op.: AX AVG, Пакс права наляво.

AE; 18,3 мм; 2,86 г; 6 ч; неясна монетарница

ПИН 120/2008 (късноримски контекст); кв. I B, C 3,20 м; И 4,10 м; h 1,75 м

58. Л.: GALL...G, глава с лъчиста корона надясно.

Op.: .ECVRITPE..., Секуритас с кръстосани крака наляво, облегната на колена и държи скиптър.

В полето вдясно: H

AE (имитация – прототип RIC V, I, 280); 16 x 16,7 мм; 1,67 г; 7 ч

ПИН 68/2008 (от яма 4); кв. I B, N 4,18 м; E 1,90 м, h 2,56 м

59. Л.: ..., глава с лъчиста корона надясно.

Op.: .ETERNI..., Сол наляво, държи глобус в лявата ръка, дясната изправена за поздрав. *В полето вляво* Г.

AE (имитация – прототип RIC V, I, 160); 15,9 мм; 3,50 г; 5 ч

ПИН 158/2009 (късноримски контекст); кв. II 3, от северен профил

60. Л.: ..., глава с лъчиста корона надясно.

Op.: ..., изображение неясно.

AE (имитация); 17,6 x 17,5 мм; 2,36 г

ПИН 122/2008 (късноримски контекст); кв. I B, C 4,40 м; И 3,0 м; h 1,68 м

Салонина

(табло XXI. 9-12)

61. Л.: ...ONINA AVG, бюст надясно в полумесец.

Op.: IVNO REGINA, Юнона права наляво, държи патера и скиптър.

AE; 19 x 17,9 мм; 2,96 г; 5 ч; *Рим*, 257-258 г; *RIC V, I, 29* или *Азия*, 258-259 г.; *RIC V, I, 64*⁵

⁵ Възможно е монетата да е отсечена по-късно, в периода 260-268 г.

ПИН 126/2008 (къснофоримски контекст); кв. I B, C 4,80 м; И 2,20 м; h 1,98 м

62. Л.: SALONI NA AVG, бюст надясно в полумесеца.

Оп.: VENVS VIC...RIX, Венера наляво, държи шлем и копие. Долу вляво – щит.

AE; 18,2 x 19,4 мм; 2,70 г; 7 ч; Рим; 260-268 г; RIC V, I, 31

ПИН 95/2008 (от яма 4); кв. I B, N 3,95 м; E 2,08 м, h 3,08 м

63. Л.: SALONINA AVG, бюст надясно в полумесеца.

Оп.: VES / TA, Веста седнала наляво, държи патера и скиптър.

В отреза: Q

AE; 21,7 x 19,6 мм; 3,79 г; 11 ч; Рим; 260-268 г; RIC V, I, 32

ПИН 40/2009 (средновековен контекст); кв. I I, C 1,40 м; И 0,45 м; h 0,60 м

64. Л.: SALONI NA AVG, бюст надясно в полумесеца.

Оп.: VENVS G...RIX, Венера наляво.

AE (имитация – прототип RIC V, I, 30); 17,4 x 18,2 мм; 2,21 г; 11 ч

ПИН 156/2008 (от яма 4); кв. I B, h 2,80/3,24 м

Клавдий II

(табло XXI. 13-20; табло XXII. 1-16; табло XXIII. 1-16)

65. Л.: IMPCCLAV...AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: P...II COS P P, императорът наляво, държи клонка и къс скиптър.

AE, 19,3 x 20,4 мм; 2,27 г; 1 ч; RIC V, I, 10; MER-RIC, temp. № 301⁶; Рим, края на 269 г.

ПИН 93/2008 (от яма 4); кв. I B, C 4,44 м; И 2,03 м, h 3,05 м

66. Л.: IMP C CLAVDIVS AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: ANNONA AVG, Анона наляво, стъпила върху прора, държи клас и рог на изобилието.

AE, 18,9 x 20 мм; 3,55 г; 1 ч; RIC V, I, 18; MER-RIC, temp. № 195; Рим; септември 268-края на 269 г.

ПИН 153/2008 (от яма 4); кв. I B, h 2,80/3,24 м

67. Л.: ...CLAVDIVS AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: ...E.../ CITAS AVG, Фелицитас права, държи кадудей и рог на изобилието.

AE; 19,9 x 19,5 мм; 3,0 г; 12 ч; RIC V, I, 32; MER-RIC, temp. № 176; Рим; септември 268-края на 269 г.

ПИН 148/2009 (контекст III век); кв. I 3, C 0,50 м; И 0,90 м, h 2,51 м

68. Л.: IMP C CLAVD..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: FI...XERCI, Фидес права наляво, държи два щандарта (в лявата ръка напредно).

AE, 19 x 18,8 мм; 2,13 г; 12 ч; RIC V, I, 36; MER-RIC, temp. № 280; Рим; септември 268-края на 269 г.

ПИН 140/2008 (от яма 4); кв. I B, N 4,55 м; E 1,82 м, h 3,21 м

69. Л.: ...LAVDIVS AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: FORTVN..., Фортуна наляво, държи кормило и рог на изобилието.

AE, 19,6 x 19 мм; 3,06 г; 1 ч

ПИН 159/2008 (от яма 4); кв. I B, h 2,80/3,24 м

70. Л.: IMP C...VS..G, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: GEN...G, Гений наляво, държи патера и рог на изобилието.

AE; 21,7 x 18,9 мм; 2,72 г; 11 ч; Рим; RIC V, I, 47

ПИН 132/2007 (къснофоримски контекст); кв. I 3, C 1,44 м; И 3,75 м, h 2,14 м

71. Л.: I...P CLAVDI..., бюст с лъчиста корона надясно

Оп.: ...X ...V., Пакс права наляво, държи маслинена клонка и скиптър.

AE, 20,2 x 20,6 мм; 3,42 г; 7 ч;

⁶ Определянето на монетите на Клавдий Готски, Аврелиан, Северина и Тацит е по онлайн каталога MER-RIC: RIC V. 1/2 online (Estiot, Mairat, CNRS Hisoma 2012) или www.ric.mom.fr/en.

ПИН 312/2009 (от находка хипокауст); кв. I 2, Кв. II 2, N 1,79 м; E 0,94 м, h 2,38 м.

72. Л.: IMP C CLAVDIVS AVG, бюст с лъчиста корона надясно

Оп.:...OVIDENTAV..., Провиденция права наляво с кръстосани крака, облекчаваната на колона, държи рог на изобилието и пръчка.

АЕ, 17 x 20,1 мм; 2,52 г; 1 ч; Рим; RIC V, I, 91

ПИН 163/2008 (от яма 4); кв. I B, h 2,76 м

73. Л.: ...CLAVDIVS AVG, глава с лъчиста корона надясно

Оп.: PROVIDE...AVG, Провиденция права наляво с кръстосани крака, облекчаваната на колона, държи рог на изобилието и пръчка.

В полето вдясно: XII

АЕ, 19,7 x 19,3 мм; 2,25 г; 6 ч; RIC V, I, 92; Рим; MER-RIC, temp. № 417; Рим; ранна 270-среда на 270 г.

ПИН 142/2008 (от яма 4); кв. I B, N 4,71 м; E 1,72 м, h 3,28 м

74. Л.: IMP C CLAVDIVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: SPE/..., Спес права наляво, държи цвете и повдига дрехата си.

(АЕ със следи от посребряване) 21,2 x 22 мм; 3,03 г; 7 ч; RIC V, I, 102; MER-RIC, temp. № 213; Рим; септември 268-края на 269 г.

ПИН 108/2009 (късноримски контекст); кв. II 3, C 2,57 м; И 2,10 м, h 1,97 м

75. Л.: IMP CLAV..., глава с лъчиста корона надясно

Оп.: ...TORIA AVG, Виктория в ход надясно, държи венец и палмова клонка.

В полето вдясно: Г

АЕ, 18,5 x 21,7 мм; 3,05 г; 1 ч; Рим; RIC V, I, 107; MER-RIC, temp. № 453; Рим; среда-август 270 г.

ПИН 325/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 2,10 м; E 0,15 м, h 2,20 м

76. Л.:...MP CLAVDI...S AV..., глава с лъчиста корона надясно.

Оп.:VIR....., войник наляво, държи клонка и копие.

АЕ, 16,6 x 20,2 мм; 2,21 г; 7 ч; RIC V, I, 110; Рим

ПИН 47/2009 (средновековен контекст); кв. II 3, C 3,20 м; И 3,91 м, h 1,18 м

77. Л.: ...DIVS P F AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: DIANA LV / CL..., Диана права надясно, държи дълга факла напречно.

В отреза: P (?)

АЕ; 17,9 x 20,1 мм; 3,13 г; 12 ч; RIC V, I, 144; MER-RIC, temp. № 72; Медиоланум; пролет-август 270 г.

ПИН 231/2008 (варница, вероятно от яма 4); кв. I B, C 3,60 м; И 0,45 м; h 1,93 м

78. Л.: IMP CLAVDIVS P F AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: FELIC T/EMPO, Фелицитас наляво, държи кадудей и скиптър.

В отреза: T

АЕ; 17,5 x 17,8 мм; 3,12 г; 5 ч; RIC V, I, 145; MER-RIC, temp. № 35; Медиоланум, септември 268 г.- среда 269 г.

ПИН 228/2008 (варница, вероятно от яма 4); кв. I B, h – 2,40 м

79. Л.: IMP CLAVDIVS P F AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: FIDES MILIT, Фидес наляво, държи две инсигнии.

В отреза: S

АЕ, 19,4 x 20 мм; 4,65 г; 5 ч; RIC V, I, 149; MER-RIC, temp. № 57; Медиоланум; среда 269 г. – пролет 270 г.

ПИН 139/2008 (от яма 4); кв. I B, C 4,55 м; И 1,82 м, h 3,21 м

80. Л.: IMP CLAVDI..P F AVG, бюст с лъчиста корона надясно. Под бюста – три точки.

Оп.: IOVI C...SE RVATORI, Юпитер прав наляво, държи светкавица и скиптър, долу вляво – орел.

АЕ; 21,3 x 20,2 мм; 3,88 г; 6 ч; MER-RIC, temp. № 1005; Кизик; среда – септември 270 г.

ПИН 239/2009 (средновековен контекст); кв. I 1, C 4,10 м; И 1,70 м; h 0,90 м

81. Л.: IM PCLAVDIVS P F AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: PAX..., Пакс права наляво, държи маслинена клонка и скиптър.

В отреза: P

АЕ, 17,6 x 17,1 мм; 2,48 г; 1 ч; RIC V, I, 156; MER-RIC, temp. № 80; Медиоланум;

пролет – август 270 г.

ПИН 154/2008 (от яма 4); кв. I B, h 2,80/3,24 м

82. Л.: IMP CLAUDIVS P F AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: PAX AVG, Пакс права наляво, държи маслинена клонка и скиптър.

В отреза: Т

АЕ, 17,7 x 17,9 мм; 3,72 г; 5 ч; RIC V, I, 157; MER-RIC, temp. № 60; Медиоланум; среда 269-пролет 270 г.

ПИН 136/2008 (от яма 4); кв. I B, N 4,03 м; E 1,86 м, h 3,34 м

83. Л.: IMP CLAUD..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: PA/X A/VG, Пакс права наляво, държи маслинена клонка и скиптър.

АЕ; 18,8 x 19 мм; 2,71 г; 1 ч; RIC V, I, 186; MER-RIC, temp. № 599; Сисция; края на 268 г.-пролетта на 269 г.

ПИН 103/2007 (яма 3); кв. I 2, C 1,50 м; И 2,34 м; h 2,16 м

84. Л.: IMP C M AVR CLAUDIVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно. Под бюста – една точка.

Оп.: VENVS AVG, Венера наляво, държи шлем и копие, облежната на щит.

В отреза: SPQR

АЕ; 22,3 x 21,5 мм; 3,81 г; 11 ч; RIC V, I, 245; MER-RIC, temp. № 842; Смирна; края на 268 г.- начало на 269 г.

ПИН 204/2008 (от варница); кв. I B, C 2,25 м; И 0,90 м; h 2,27 м

85. Л.: ...LAVDIVS AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: ...IAE GOTHIC, трофей между два седнали пленника.

В отреза: ...PQR

АЕ, 20,1 x 22 мм; 3,29 г; 7 ч; RIC V, I, 251; Кизик

ПИН 162/2008 (от яма 4); кв. I B, h 2,80/3,24 м

86. Л.: IMP CLAV...VS P F AVG, бюст с лъчиста корона надясно. Под бюста – две точки.

Оп.: VICTORIAE G..., трофей между два седнали пленника.

В отреза: неясен надпис

АЕ, 22 x 20,5 мм; 4,05 г; 7 ч; RIC V, I, 252; Кизик

ПИН 158/2008 (от яма 4); кв. I B, h 2,80/3,24 м

87. Л.: ...CLAVDIVS P F AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: ..., женска фигура с рог на изобилието.

В отреза: ...

АЕ, 20,6 мм; 3,35 г; 5 ч

ПИН 109/2009 (късноримски контекст); кв. II 3, C 2,80 м; И 2,20 м, h 1,94 м

88. Л.: ..., бюст с лъчиста корона надясно (Клавдий/Галиен)

Оп.: ...X AVG, Пакс права наляво, държи маслинена клонка и скиптър.

АЕ, 17,9 x 18,4 мм; 2,04 г

ПИН 280/2009 (от яма 10); кв. I I, h 3,20 м

89. Л.:LAVD..., глава с лъчиста корона надясно.

Оп.: ..., Сол с лъчиста корона наляво, поздравява с дясната ръка, а в лявата държи кълбо.

АЕ (имитация); 15 x 16,5 мм; 2,64 г; 11 ч

ПИН 86/2008 (от яма 4); кв. I B, N 4,40 м; E 1,80 м, h 2,70/2,80 м

90. Л.: ...CL...AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: AEQ..., Еквитас наляво, държи рог на изобилието и везна.

АЕ, 16,2 x 19,1 мм; 2,08 г; 1 ч

ПИН 155/2008 (от яма 4); кв. I B, h 2,80/3,24 м

91. Л.: ...AVDIVS AV..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: A...VITAS AV..., Еквитас наляво, държи рог на изобилието и везна.

В отреза: ...

АЕ, 21,5 x 17,5 мм; 2,86 г; 1 ч

ПИН 230/2008 (от яма 5); кв. II 2, h 3,34 м

92. Л.: ...AVG, глава с лъчиста корона надясно.

Оп.: ...AS AVG, Уберитас наляво с кесия и рог на изобилието.

АЕ (имитация), 14,7 x 16,3 мм; 1,68 г; 7 ч

ПИН 71/2008 (яма № 4); кв. I B, N 4,18 м; E 1,90 м, h 2,60 м

93. Л.: ..., глава с лъчиста корона надясно.

Оп.: IOVIV..., Юпитер наляво, държи гръмотевица и скиптър.

АЕ (имитация – прототип Рим; RIC V, I, 54), 15,5 x 15,2 мм; 1,88 г; 12 ч

ПИН 70/2008 (яма № 4); кв. I B, N 4,18 м; E 1,90 м, h 2,56 м

94. Л.:..., глава с лъчиста корона надясно.

Оп.: ...TIO, олтар.

АЕ, 17,7 x 18 мм; 2,18 г; 12 ч; RIC V, I, 261; Медиоланум

ПИН 59/2007 (късноримски контекст); кв. I 3, C 2,80 м; И 2,10 м; h 1,88 м

95. Л.: ..., изображение изтрито.

Оп.:..., алтар.

АЕ (имитация – прототип Медиоланум; RIC V, I, 261 ?); 15,3 x 15,7 мм; 1,08 г

ПИН 65/2007 (късноримски контекст); кв. I 3, C 3,20 м; И 1,70 м, h 1,91 м

96. Л.: DIVO C..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.:...RATIO, олтар.

АЕ (имитация – прототип Медиоланум; RIC V, I, 261); 15,5 x 15,7 мм; 2,10 г; 11 ч

ПИН 69/2008 (от яма 4); кв. I B, N 4,18 м; E 1,90 м, h 2,56 м

97. Л.: CL..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.:ATIO, олтар.

АЕ (имитация – прототип Медиоланум; RIC V, I, 261); 15,5 x 15,7 мм; 1,81 г; 7 ч

ПИН 72/2008 (от яма 4); кв. I B, N 4,18 м; E 1,90 м, h 2,60 м

98. Л.: DIVO..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: CON...TIO, олтар.

АЕ (имитация – прототип Медиоланум; RIC V, I, 261); 15,2 x 16,1 мм; 2,18 г; 12 ч

ПИН 79/2008 (от яма 4); кв. I B, N 4,13 м; E 2,35 м, h 2,49 м

99. Л.:...IV..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: CONSE..., олтар.

АЕ (имитация – прототип Медиоланум; RIC V, I, 261); 14,8 x 14,6 мм; 0,85 г; 5 ч

ПИН 87/2008 (от яма 4); кв. I B, N 4,40 м; E 1,80 м, h 2,70/2,80 м

100. Л.: ...OCL..., глава с лъчиста корона надясно.

Оп.: ...C..., олтар.

АЕ (имитация – прототип Медиоланум; RIC V, I, 261); 15 x 14 мм; 1,56 г; 12 ч

ПИН 233/2008 (от яма 5); кв. II 2, h 3,33 м

101. Л.:...V..., глава с лъчиста корона надясно.

Оп.: ...ATIO, орел разперени крила и глава надясно.

АЕ (имитация – прототип Медиоланум; RIC V, I, 266); 14,8 x 13,8 мм; 1,06 г; 12 ч

ПИН 80/2008 (от яма 4); кв. I B, N 3,80 м; E 2,10 м, h 2,64 м

102. Л.: DIV..., глава с лъчиста корона надясно.

Оп.: CON..., орел разперени крила и глава надясно.

АЕ (имитация – прототип Медиоланум; RIC V, I, 266); 14,3 x 15,1 мм; 2,70 г; 6 ч

ПИН 84/2008 (от яма 4); кв. I B, N 4,40 м; E 1,80 м, h 2,70/2,80 м

103. Л.: ...CLAUDIO, глава с лъчиста корона надясно.

Оп.: CO..., орел разперени крила и глава надясно.

АЕ (имитация – прототип Медиоланум; RIC V, I, 266); 15,5 x 15,9 мм; 1,42 г; 11 ч

ПИН 85/2008 (от яма 4); кв. I B, N 4,40 м; E 1,80 м, h 2,70/2,80 м

104. Л.: DIVO..., глава с лъчиста корона надясно.

Оп.: ...TIO, орел разперени крила и глава надясно.

АЕ (имитация – прототип Медиоланум; RIC V, I, 266); 15,5 x 16,1 мм; 1,80 г; 1 ч

ПИН 169/2008 (от яма 4); кв. I B, h 2,80/3,24 м

Квинтил

(табло XXIII. 17)

105. Л.: IMP C M AVR CL QVINTILVS AVG, бюст с лъчиста корона надясно.*Оп.: PAX / AVGVSTI*, Пакс права наляво, държи скиптър и цвете.*AE*, 20,3 x 21,3 мм; 2,68 г; 5 ч; *Рим; RIC V, I, 26**ПИН 275/2009 (от яма 10); кв. I 1, h 2,95 м**Аврелиан*

(табло XXIII. 18-20; табло XXIV. 1-14; табло XXV. 1-14;

табло XXVI. 1-14; табло XXVII. 1-5)

106. Л.: IMP AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.*Оп.: CONS PRINC AVG*, императорът наляво, държи скиптър, коронясва трофей между два пленника.*AE*; 22,2 мм; 3,79 г; 6 ч; *RIC V, I, 3; MER-RIC, temp. № 3130; Антиохия; май-юни 272 г.**ПИН 241/2009 (средновековен контекст); кв. I 1, С 3,71 м; И 2,30 м; h 0,85 м***107. Л.: IMP CL DOM AV...AVG**, бюст с наметало, ризница и лъчиста корона надясно.*Оп.: CONCO...G*, Конкордия наляво над алтар, държи патера, а в лявата ръка – рог на изобилието.*AE*, 18,5 x 18,6 мм; 2,40 г; 7 ч; *RIC V, I, 24; MER-RIC, temp. № 1579-1581; Рим; октомври-декември 270 г.**ПИН 135/2008 (от яма 4); кв. I B, N 4,40 м; E 2,10 м, h 3,24 м***108. Л.: ...**, бюст с лъчиста корона надясно.*Оп.: FORTVNA REDVX*, Фортуна наляво, държи корабно кормило и рог на изобилието. В дясното поле S.*AE*, 21,3 x 22,5 мм; 3,53 г; 6 ч; *RIC V, I, 30; Рим**ПИН 235/2008 (контекст III век); кв. I B, C 3,0 м; И 0,30 м; h 2,53 м***109. Л.: IMP AVRELIANVS AVG**, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.*Оп.: VIRT MILI...*, императорът наляво с дълъг скиптър и фигурка на Виктория срещу войник с копие и кълбо.*В отреза: Δ**AE*; 22,2 x 22,1 мм; 3,87 г; 6 ч; *RIC V, I, 56; MER-RIC, temp. № 3086; Рим; лято 273 г.**ПИН 176/2008 (късноримски контекст); кв. I A, C 0,0 м; И 1,90 м; h 2,64 м***110. Л.: IMP AVRELIANVS...**, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.*Оп.: ORIE/N/S AVG*, Сол наляво, държи клонка и лък, стъпква паднал неприятел. В полето вляво – A.*В отреза: ...**AE*; 21,5 x 22,8 мм; 3,47 г; 12 ч; *RIC V, I, 64, период III**ПИН 21/2009 (средновековен контекст); кв. I 3, C 4,10 м; И 0,12 м; h 0,75 м***111. Л.:...MP AVRELIANVS AVG**, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.*Оп.: ORIE/N/S AVG*, Сол наляво, държи клонка и лък, стъпква паднал неприятел. В полето вляво – B.*В отреза: XXIR**AE*; 22,2 x 20,8 мм; 3,86 г; 6 ч; *RIC V, I, 64; MER-RIC temp. № 1815; Рим; ранна 275-септември 275 г.**ПИН 48/2007 (късноримски контекст); кв. I 3, C 3,40 м; И 3,45 м; h 1,49 м***112. Л.: IMPAVRELIANVS AVG**, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.*Оп.: CONCORDIA MILITVM*, императорът надясно, стиснал ръката на Конкордия.*В отреза: S**AE*, 21,5 x 21 мм; 3,56 г; 1 ч; *RIC V, I, 120; MER-RIC, temp. № 1464; Медиоланум; есен 271-272 г.**ПИН 211 (от яма 5); кв. II 2, N 3,30 м; E 4,30 м, h 3,11 м*

113. Л.: ...MP AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.
Оп.: RO...AETER, императорът стои прав, надясно, пред Рома, седнала наляво.

В отреза: Q

AE; 22,9 x 23,6 мм; 4,05 г; 7 ч; RIC V, I, 142; MER-RIC temp. № 1506; Медиоланум; края на 272-началото на 274 г.

ПИН 130/2007 (късноримски контекст); кв. I 3, h 1,88 м

114. Л.: IMP...ELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.
Оп.: VIR /T MILI/TVM, императорът стои наляво, с дълъг скиптер и фигурка на Виктория срещу войник с копие и глобус.

В отреза: T

AE; 21,9 x 23 мм; 3,16 г; 12 ч; RIC V, I, 146; MER-RIC, temp. № 1503; Медиоланум; края на 272-началото на 274 г.

ПИН 88/2009 (късноримски контекст); кв. II 3, C 2,40 м; И 4,30 м; h 1,86 м

115. Л.: IMP C AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.
Оп.: SOLI / INVICTO, Сол в ход наляво, между два пленника, с дясната ръка поздравява, а в лявата държи кълбо. В полето вляво – звезда.

В отреза: TXXT

AE; 22,3 x 21,3 мм; 3,54 г; 1 ч; RIC V, I, 154; MER-RIC temp. № 1534; Тицидум; юни-септември 274 г.

ПИН 123/2009 (късноримски контекст); кв. II 3, C 4,03 м; И 1,20 м; h 1,79 м

116. Л.: IMP C AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.
Оп.: SOLI INVICTO, Сол в ход наляво, между два пленника, с дясната ръка поздравява, а в лявата държи кълбо. В полето вляво – звезда.

В отреза: TXXT

AE, 22,9 x 24 мм; 4,32 г; 6 ч; RIC V, I, 154; MER-RIC temp. № 1534; Тицидум; юни-септември 274 г.

ПИН 318/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 1,80 м; E 0,85 м, h 2,20 м

117. Л.: ...C AVRELIANVS AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: .../RDIA/M., две Конкордии една срещу друга държат знамена, между тях трето.

В отреза: ...

AE; 19,6 x 20,4 мм; 2,93 г; 1 ч; RIC V, I, 199; Сисция⁷

ПИН 243/2008 (късноримски контекст); кв. I 2, C 0,40 м; И 2,0 м; h 2,01 м

118. Л.: IMP AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.
Оп.: ...CORDIA MILITVM, императорът надясно, а Конкордия наляво, стиснали ръце.

В отреза: S *

AE, 21,4 x 22,7 мм; 3,15 г; 6 ч; RIC V, I, 216; MER-RIC temp. № 2193; Сисция; есен 272-ранна 274 г.

ПИН 210/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 0,10 м; E 2,85 м, h 2,09 м

119. Л.: IMP AVRELIANVS AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: ...ORDIA MILITVM, императорът надясно, а Конкордия наляво, стиснали ръце.

В отреза: ...T

AE; 22,5 x 24,8 мм; 4,18 г; 7 ч; RIC V, I, 216; MER-RIC temp. № 2206; Сисция; есен 272-ранна 274 г.

ПИН 106/2009 (контекст III век); кв. II 3, C 2,46 м; И 1,98 м; h 2,05 м

120. Л.: IMP AVRELIANVS AVG, бюст с ризница, плащ и лъчиста корона наляво. В дясната ръка държи кълбо с Виктория върху него.

Оп.: CONCORDIA MILITVM, императорът надясно се ръкува с Конкордия права, наляво.

В отреза: * T

⁷ MER-RIC temp. № 1920,1953 или 1980; октомври-ноември 270 г.

АЕ, 23 x 22,9 мм; 3,66 г; 6 ч; RIC V, I, 218; MER-RIC temp. № 2201; Сисция; лято 272-ранна 274 г.

ПИН 210₃/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 0,10 м; E 2,85 м, h 2,09 м

121. Л.: IMP AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: FORTVNA REDVX, Фортуна седнала на колело, държи корабно кормило и рог на изобилието.

В отреза: *S

АЕ, 21 мм; 2,92 г; 1 ч; RIC V, I, 220; MER-RIC temp. № 2047; Сисция; пролет-лято на 271 г.

ПИН 88 (от яма 4); кв. I B, N 4,40 м; E 1,80 м, h 2,70/2,80 м

122. Л.: IMP...ELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: X AVGVSTI, Пакс в ход наляво, със скипър и клонка, в полето вляво *, а вдясно Q.

АЕ, 23,3 x 21 мм; 3,59 г; 7 ч; RIC V, I, 232; MER-RIC temp. № 2070; Сисция; пролет-лято на 271 г.

ПИН 117/2008 (средновековен контекст); кв. I Б, С 4,10 м; И 3,10 м; h 1,61 м

123. Л.: ...R...IANVS..., бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: PAX / AVG...TI, Пакс в ход наляво, държи маслинова клонка и скипър. В полето вляво – *, в дясно – ...

АЕ; 21,7 x 22,2 мм; 2,53 г; 12 ч; Сисция, RIC V, I, 232

ПИН 252/2009 (късноантичен контекст); кв. I I, С 4,10 м; И 3,20 м; h 1,23 м

124. Л.: ...MP AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: VICT.RI..., летяща Виктория наляво, между два щита, държи диадема. В полето вдясно T, а в лявото по-високо – *.

АЕ, 21,5 x 21 мм; 3,65 г; 7 ч; RIC V, I, 238 (вариант); MER-RIC temp. № 2155; Сисция, края на 271-есен 272 г.

ПИН 217 (от яма 5); кв. II 2, N 2,25 м; E 3,76 м, h 3,02 м

125. Л.: IMP C AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: CONCORDIA MILITVM, императорът надясно, стиснал ръката на Конкордия.

В отреза: * S

АЕ, 20,7 x 21,2 мм; 4,11 г; 12 ч; Сисция; RIC V, I, 244; MER-RIC temp. № 2234; Сисция; пролет на 274 г.

ПИН 323/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 2,32 м; E 0,56 м, h -2,40 м

126. Л.: IMP C AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: CONCORDIA MILITVM, императорът надясно, стиснал ръката на Конкордия.

В отреза: T *

АЕ, 20,2 мм; 2,98 г; 12 ч; RIC V, I, 244; MER-RIC, temp. № 2259; Сисция; пролет 274 г.

ПИН 99/2008 (от яма 4); кв. I B, N 4,47 м; E 1,65 м, h 2,72 м

127. Л.: IMP C...VRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: CONCORDIA MILITVM, императорът надясно, а Конкордия наляво, стиснали ръце.

В отреза: VII *

АЕ; 20,4 x 21,4 мм; 3,96 г; 6 ч; RIC V, I, 244 (вариант); MER-RIC temp. № 2292; Сисция; пролет на 274 г.

ПИН 45/2007 (късноантичен контекст); кв. I 3, С 3,70 м; И 1,10 м; h 1,28 м

128. Л.: IMP C AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: CONCORDIA MILITVM, императорът надясно, а Конкордия наляво, стиснали ръце. Между тях долу – S.

В отреза: XXIT

АЕ; 21,6 x 22,4 мм; 3,95 г; 12 ч; RIC V, I, 244; MER-RIC temp. № 2334; Сисция; лято на 274 г.

ПИН 33/2008 (средновековен контекст); кв. I B, С 2,65 м; И 2,90 м; h 0,90 м

129. Л.: IMP C AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: CONCORDIA MILITVM, императорът надясно, стиснал ръката на

Конкордия. Между тях долу – S (?).

В отреза: XXIT

AE, 22 x 21 мм; 3,35 г; 7 ч; RIC V, I, 244; MER-RIC temp. № 2334; Сисция; лято на 274 г.

ПИН 226/2008 (от яма 5); кв. II 2, h 3,25 м

130. Л.: IMP C AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно. Оп.: CONCORDIA MILITVM, императорът надясно, а Конкордия наляво, стиснали ръце.

В отреза: XXIP

AE; 21,2 мм; 3,73 г; 1 ч; Сисция; RIC V, I, 244; MER-RIC temp. № 2355; Сисция; есен 274 – пролет 275 г.

ПИН 143/2009 (контекст III век); кв. II 3, C 2,65 м; II 2,15 м; h 2,21 м

131. Л.: IMP C AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно. Оп.:RDIA MILI...VM, императорът надясно, а Конкордия наляво, стиснали ръце.

В отреза: .XIS

AE, 22 x 21,6 мм; 3,71 г; 12 ч; RIC V, I, 244; MER-RIC, temp. № 2364-2365; Сисция; есен 274-пролет 275 г.

ПИН 308/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 1,83 м; E 0,30 м, h 2,38 м

132. Л.: IMP AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно. Оп.: IOVI CON/SER, императорът надясно приема кълбо от Юпитер наляво. Двамата държат скиптри.

В отреза: S

21,9 x 21,7 мм; 3,81 г; 5 ч; RIC V, I, 260; MER-RIC, temp. № 2612; Сердика; ранна 273-ранна 274 г.

ПИН 63/2007 (късноримски контекст); кв. I 3, C 1,70 м; II 0,62 м; h 1,81 м

133. Л.: IMP AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно. Оп.: IOVI CONSER, императорът надясно, приема кълбо от Юпитер със скиптер наляво.

В отреза: S

AE, 19,4 x 21 мм; 2,98 г; 12 ч; RIC V, I, 260; MER-RIC, temp. № 2587; Сердика; рана 272-лято 272 г.

ПИН 164 (от яма 4); Кв. I B, h 2,96 м

134. Л.: IMP AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно. Оп.: ORIENS AVG, Сол с вдигната дясна ръка между два пленника.

В отреза: XXIS

AE; 22,8 x 22 мм; 3,83 г; 7 ч; RIC V, I, 279; MER-RIC, temp. № 2653 (2686); Сердика; април-ноември 274 г.

ПИН 63/2009 (средновековен контекст); кв. II 1, C 1,08 м; II 2,79 м; h 0,81 м

135. Л.: ...AVRELI...S.VG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: RESTITV.../ BIS, между двете фигури долу – *, Императорът със скиптер наляво приема венец от жена надясно.

В отреза: K..

AE; 22,4 мм; 4,02 г; 6 ч; Сердика; RIC V, I, 288-289, период III⁸

ПИН 61/2007 (); кв. I 3, C 3,56 м; II 1,30 м; h 1,84 м

136. Л.: IMP AV...G, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: RE...T...OR /...S, императорът със скиптер наляво приема венец от жена надясно. Между тях долу звезда.

В отреза: ·KA·B·

AE; 23,3 x 21,6 мм; 3,7 г; 7 ч; RIC V, I, 289; MER-RIC, temp. № 2752/2756-2758; Сердика; ноември 274-септември 275 г.

ПИН 34/2007 (средновековен контекст); кв. I 3, C-0,90 м; II-3,04 м; h – 1,07 м

137. Л.: IM...C AVRELIANVS P F AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

⁸ Според MER-RIC датировката на емисиите от този тип е ноември 274 г.- септември 275 г.

Оп.: RESTITVT OR/BIS, императорът със скипър наляво приема венец от жена надясно. Между тях долу звезда.

В отреза: КАГ

АЕ; 22,9 x 24,9 мм; 4,33 г; 1 ч; RIC V, I, 295; MER-RIC, temp. № 2793; Сердика; поември 274-септември 275 г.

ПИН 16/2009 (късноантичен контекст); кв. II 2, С 1,02 м; И 3,10 м; h 0,67 м

138. Л.: IMP AVREL...N..., бюст с лъчиста корона надясно. Под бюста точка.

Оп.: IOVI ST...RI, Юпитер наляво, държи дълъг скипър в дясната ръка и светкавица в лявата.

АЕ; 21,9 мм; 3,87 г; 6 ч; RIC V, I, 333; MER-RIC, temp. № 2858-2860; Кизик; рана 271 г. (

ПИН 130/2009 (средновековен контекст); кв. I 1, С 3,10 м; И 1,88 м; h 0,69 м

139. Л.: IMP AVREL...NVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: CONCORD M / ILIT, императорът надясно със скипър, приема кълбо от Юпитер с копие наляво.

В отреза: С * S

АЕ (следи от посребряване), 21,8 x 22,6 мм; 3,29 г; 5 ч; RIC V, I, 342; MER-RIC, temp. № 2958; Кизик; лято-есен 272 г.

ПИН 210/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 0,10 м; Е 2,85 м, h 2,09 м

140. Л.: IMP...VR...LIANVS AV..., бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: RESTITVT O/RBIS, императорът със скипър наляво приема венец от жена надясно.

В отреза: Г

АЕ; 22,3 x 24,2 мм; 3,55 г; 6 ч; RIC V, I, 348, MER-RIC, temp. № 2970; Кизик; есен 272 г.- ранна 273 г.

ПИН 232/2009 (средновековен контекст); кв. I 1, С 4,40 м; И 1,20 м; h 0,80 м

141. Л.: IMP AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: RESTI/TVTOR ORBIS, императорът със скипър наляво приема венец от Виктория надясно. Между тях долу А.

В отреза: XXI

АЕ; 21,2 x 21,3 мм; 3,97 г; 6 ч; RIC V, I, 369, MER-RIC, temp. № 3086; Кизик; ранна-лято 275 г.

ПИН 21/2007 (средновековен контекст); кв. I 2, С 2,60 м; И 0,65 м; h 0,48 м

142. Л.: IMP AVRELIANV..., бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: REST/ITVT..., императорът със скипър наляво приема венец от Виктория надясно. Между тях долу А.

В отреза: XX.

АЕ; 20,3 x 21,7 мм; 3,37 г; 6 ч; RIC V, I, 369, MER-RIC, temp. № 3086; Кизик; ранна-лято 275 г.

ПИН 33/2009 (средновековен контекст); кв. II 3, С 3,0 м; И 1,50 м; h 0,90 м

143. Л.: IMP AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: RESTI...V...ORBIS, императорът със скипър наляво приема венец от Виктория надясно. Между тях долу А.

В отреза: XXI

АЕ, 22 мм; 3,39 г; 12 ч; RIC V, I, 369, MER-RIC, temp. № 3086; Кизик; ранна-лято 275 г.

ПИН 220/2008 (от яма 5); кв. II 2, N 2,90 м; Е 3,60 м, h 3,17 м

144. Л.: IMP AVRELIANV..., бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: ...ONCO..., императорът надясно, а Конкордия наляво, стиснали ръце.

В отреза: ...

АЕ; 21,6 x 21 мм; 3,40 г; 1 ч

ПИН 76/2009; кв. II 3, h 1,50 м; от рампа

145. Л.: ...ELIA..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.:...ONCORDIA MI..., императорът надясно, а Конкордия наляво, стиснали ръце.

АЕ (фрагмент); 19,4 x 22,4 мм; 2,05 г; 1 ч

ПИН 75/2009 (средновековна яма 1); кв. II 3, С 0,93 м; И 4,10 м; h 1,56 м

146. Л.:RELIANVS..., бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: CONCO...VM, императорът надясно, а Конкордия наляво, стиснали ръце.

В отреза: ...

АЕ, 21,4 x 21,9 мм; 3,80 г; 5 ч

ПИН 313/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 1,75 м; Е 0,90 м, h 2,40 м

147. Л.: IMP C AVRELIANVS..., бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: RESTITVTOR ORBIS, императорът със скиптър наляво приема венец от жена надясно.

В отреза: ...

АЕ, 23,9 x 22,2 мм; 3,92 г; 12 ч; Кузик; RIC V, I, 347 (вариант)

ПИН 307/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 1,80 м; Е 0,86 м, h 2,36 м

148. Л.: ...LIAN...S...G, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: ...OVI CON..., императорът със скиптър надясно, приема кълбо от Юпитер наляво.

В отреза:

АЕ; 23,7 x 23,3 мм; 3,92 г; 6 ч

ПИН 131/2009 (от късноантична яма 4); кв. I 3, С 2,40 м; И 0,20 м; h 2,53 м

149. Л.: IMP C AVR / ELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: ...STITVTOR ORB...S, императорът с копие наляво, коронясван с венец от жена надясно.

В отреза: ...

АЕ; 20,8 x 22,9 мм; 1,96 г; 5 ч

ПИН 238/2009 (средновековен контекст); кв. I 1, С 3,70 м; И 2,02 м; h 0,90 м

150. Л.: IM...ELI..., бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: ...S...R, императорът надясно със скиптър, приема кълбо от Юпитер наляво, със скиптър.

В отреза: ...

АЕ, 20,6 x 20,7 мм; 2,80 г; 1 ч; неясна монетарница

ПИН 261/2009 (от яма 10); кв. I 1, С-3,56 м; И-1,30 м; h – 1,80 м

151. Л.: IMP AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: ...VI CON..., императорът със скиптър надясно, приема кълбо от Юпитер наляво.

В отреза: ...

21,2 x 20,8 мм; 3,10 г; 12 ч

ПИН 37/2009 (съвременен контекст); кв. II 1, С 0,84 м; И 3,76 м; h 0,34 м

152. Л.: IMP...RELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: ORIEN S..., Сол наляво, държи кълбо. От двете му страни – пленници.

В отреза: ...

АЕ, 23,7 x 24,4 мм; 4,96 г; 11 ч; неясна монетарница

ПИН 302/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 1,80 м; Е 0,80 м, h 2,36 м

153. Л.: IMP AVRELIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: ...NS AVG, Сол наляво, държи кълбо. От двете му страни – пленници.

В отреза: ...

АЕ, 21,8 x 23,9 мм; 3,89 г; 12 ч; неясна монетарница

ПИН 303/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 1,85 м; Е 0,83 м, h 2,36 м

154. Л.: IMP A...ELIANVS AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: PAX..., Пакс наляво.

В отреза:

АЕ, 22,9 x 21,2 мм; 2,57 г; 2 ч; неясна монетарница

ПИН 94/2008 (от яма 4); Кв. I B, N 4,51 м; Е 2,30 м, h 3,24 м

155. Л.: ...VRELIANVS A..., бюст с лъчиста корона и ризница надясно.

Оп.: ..., две прави фигури, една срещу друга.

В отреза: ...

АЕ; 21 x 22 мм; 2,68 г; 12 ч; неясна монетарница

ПИН 51/2009 (от средновековна яма 1); кв. I 3, С 0,90 м; И 0,07 м; h 1,58 м

Аврелиан?**(табло XXVII. 6)****156. Л.:** , бюст с ризница и лъчиста корона надясно.*Оп.:* , Сол наляво, поздравява с дясна ръка, а в лявата държи кълбо.*В отреза:*

АЕ (горял, оксидиран и деформиран); 23,8 x 24,8 мм; 5,23 г; 6 ч

ПИН 121/2007 (яма 3); кв. I 2, С-2,56 м; И-3,90 м; h – 3,05 м

Северина**(табло XXVII. 7-8)****157. Л.:** SEVERI/NA AVG, бюст с диадема надясно, в полумесец.*Оп.:* CONCOR/DI/AE MILITVM, Конкордия наляво, държи две военни знамена. В полето вдясно Г.*В отреза:* XXIR

20,9 x 23 мм; 3,12 г; 11 ч; RIC V, I, 4; MER-RIC, temp. № 1818; Рим; ранна-септември 275 г.

ПИН 19/2009 (средновековен контекст); кв. II 3, С 2,90 м; И 1,98 м; h 0,67 м

158. Л.: SEVERINA AVG, бюст с диадема надясно, в полумесец.*Оп.:* CONCORDIAE MILITVM, Конкордия наляво, държи две военни знамена. В полето вдясно Q.*В отреза:* XXI

21,3 x 23,7 мм; 3,56 г; 6 ч; RIC V, I, 20; MER-RIC, temp. № 3193; Антиохия; ранна-септември 275 г.

ПИН 75/2007 (контекст III век); кв. I 3, С 2,70 м; И 0,20 м; h 2,37 м

Тацит**(табло XXVII. 9-12)****159. Л.:** IMP C M CL TACITVS AVG, глава с лъчиста корона надясно.*Оп.:* AEQVITAS AVG, Еквитас наляво, държи везни и рог на изобилието. В полето вдясно: Г.*В отреза:* XXI

АЕ (посребрен), 20,5 x 21,5 мм; 3,69 г; 6 ч; MER-RIC, temp. № 3542; Рим; ранна 276-юни 276 г.

ПИН 212/2008 (от яма 5); кв. II 2, N 3,30 м; E 4,25 м, h 3,17 м

160. Л.: IMP C M CL TACITVS AVG, бюст с ризница, наметало и лъчиста корона надясно.*Оп.:* R:ESPV...CA, Виктория надясно, държи палмова клонка и протяга венец към императора, който е наляво и държи скиптър. Между фигурите – В.*В отреза:* KA

АЕ, 23,1 x 23 мм; 3,13 г; 6 ч; RIC V, I, 208; MER-RIC, temp. № 3992; Кизик; ноември-декември 275 г.

ПИН 160/2008 (от яма 4); кв. I B, h 2,80/3,24 м

161. Л.: IMP C M CL TACITVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.*Оп.:* SPES PVBLICA, Виктория надясно, държи палмова клонка и протяга венец към императора, който е наляво и държи скиптър.*В отреза:* P

АЕ; 21,6 x 21,1 мм; 3,6 г; 6 ч; RIC V, I, 208; MER-RIC, temp. № 4024; Кизик; януари-юни 276 г.

ПИН 107/2008 (късноримски контекст); кв. I Б, С-4,70 м; И-3,30 м; h – 1,23 м

162. Л.: IMP C M CL TA...VS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.*Оп.:* C.....TIA TEMP, Марс надясно, държи копие и подава кълбо на императора наляво, държащ скиптър.*В отреза:* T

АЕ (с останки от посребряване); 22,2 x 21,5 мм; 2,69 г; 6 ч; MER-RIC, temp. № 4032; Кизик; януари-юни 276 г.

ПИН 277/2009 (от яма 10); кв. I 1, h 3,0 м

Флориан**(табло XXVII. 13)**

163. А: IM...FLORIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: CONCO.....ILITVM, Виктория надясно, държи палмова клонка, подава венец на императора, прав наляво, държащ скиптър.

В отреза:

АЕ; 20,3 x 23 мм; 3,04 г; 11 ч; *RIC* V, I, 116; *Кизик; юли-август* 275 г.

ПИН 276/2009 (от яма 10); кв. I 1, h 3,20 м

Проб**(табло XXVII. 14; табло XXVIII. 1-14)**

164. А: IMP PROBVS P F AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: VICTOR IA GERM, трофей между два пленника.

В отреза: R=*A.

АЕ, 21 x 23 мм; 3,34 г; 7 ч; *Рим; RIC* V, II, 220

ПИН 221/2008 (от яма 5); кв. II 2, h -3,17 м

165. А: PROBVS P F AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: ...OR ... A GERM, трофей между два пленника.

В отреза: R светкавица A

АЕ, 22 x 23,5 мм; 4,28 г; 6 ч; *Рим; RIC* V, II, 223

ПИН 311/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 1,75 м; E 0,80 м, h - 2,34 м

166. А: IMP C M AVR PROBVS P F AVG, бюст с мантия и лъчиста корона наляво, държи скиптър, завършващ с орел.

Оп.: ADVEN/TVS PROBI AVG, императорът язди наляво, поздравява с дясна ръка, а в лявата държи скиптър. Долу – пленник.

В отреза: XXIV

21,6 x 21 мм; 3,74 г; 12 ч; *Сисция; RIC* V, I, 624

ПИН 25/2009 (средновековен контекст); кв. I 3, C 3,90 м; И 0,40 м; h 0,95 м

167. А: IMP C PROBVS AVG, бюст с мантия и лъчиста корона наляво, държи скиптър, завършващ с орел.

Оп.: ADVENT/V/S AVG, императорът язди наляво, поздравява с дясна ръка, а в лявата държи скиптър.

В отреза: XXIV

22 x 23,6 мм; 4,72 г; 6 ч; *Сисция; RIC* V, II, 624-629 (вариант).

ПИН 92/2007 (късноримски контекст); кв. I 3, C 1,10 м; И 2,20 м; h 2,22 м

168. А: IMP C M AVR PROBVS AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: CLEMENTIA TEMP, императорът със скиптър надясно, приема кълбо от Юпитер наляво. Между фигурите долу – Т.

В отреза: XXI

АЕ (следи от посребряване), 22 x 21 мм; 3,87 г; 1 ч; *Сисция; RIC* V, II, 644

ПИН 218/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 1,50 м; E 1,00 м, h 2,26 м

169. А: ...BVS P F AVG, бюст с ризница, щит, копие и лъчиста корона наляво.

Оп.: CONCORD...AVG, Конкордия права, държи патера и рог на изобилието. В полето вдясно V.

В отреза: XXI

21,8 x 22 мм; 3,80 г; 6 ч; *Сисция; RIC* V, I, 661

ПИН 135/2009 (контекст от III век); кв. II 3, C 1,20 м; И 3,50 м; h 2,40 м

170. А: IMP C...PROBV...P F AVG, бюст с ризница, щит, копие и шлем наляво.

Оп.: PA/X AVG, Пакс наляво, държи маслинова клонка и скиптър. В полето вдясно V.

В отреза: XXI

20,3 x 21,6 мм; 3,47 г; 12 ч; *Сисция; RIC* V, I, 704

ПИН 200/2009 (късноримски контекст); кв. II 2, C 0,20 м; И 2,30 м; h 1,50 м

171. Л: IMPPROBVS PFAVG, бюст с ризница и лъчиста корона наляво.

Оп.: PAXA V G VSTI, Пакс права наляво с клонка и скиптър. В полето вяло – Т.

В отреза: XXI

АЕ, 20,2 x 21,3 мм; 3,66 г; 6 ч; Сисция; RIC V, II, 712

ПИН 305/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 1,78 м; Е 0,83 м, h 2,36 м

172. Л: IMP C M AVR PROBVS P F AVG, бюст с ризница и лъчиста корона наляво. В дясната ръка държи скиптър с орел на върха.

Оп.: VIRTUS PR / OB AVG, Марс в ход надясно с трофей и копие.

В отреза: XXIQ

АЕ, 24,3 x 22 мм; 3,71 г; 7 ч; Сисция; RIC V, II, 810

ПИН 306/2009 (находка хипокауст); кв. II 2, N 1,81 м; Е 0,83 м, h – 2,36 м

173. Л: IMP C M AVR PROBVS AVG, бюст с ризница, наметало и лъчиста корона надясно.

Оп.: PROVIDEN DEOR, Провиденция надясно, държи две знамена, а Сол е наляво, с вдигната дясна ръка, в лявата с кълбо. Между фигурите – *.

В отреза: KAΓ

АЕ, 21 x 21,5 мм; 3,38 г; 12 ч; Сердика; RIC V, II, 845

ПИН 208/2008 (от яма 5); кв. II 2, N 2,40 м; Е 4,10 м, h 3,06 м

174. Л: IMP C PROBVS PIVS AVG, бюст с ризница, щит, копие и шлем наляво.

Оп.: VIR...VS PROBI AVG, Императорът в галоп надясно, пробоща с копие паднал враг, щитът на който е паднал под коня.

В отреза: KAΓ

22,3 x 24,7 мм; 3,93 г; 6 ч; Сердика; RIC V, II, 877 (вариант)

ПИН 99/2007 (от яма 3); кв. I 2, C 1,71 м; И 2,94 м; h 2,06 м

175. Л: IMP C M...F AVG, бюст с лъчиста корона, ризница и скиптър наляво.

Оп.: SOLI IN / VICTO, Сол в квадрига насреща.

В отреза: ...

21,4 x 21,7 мм; 2,90 г; 6 ч, неясна монетарница

ПИН 131/2008 (контекст III век); кв. I Б, C 4,20 м; И 3,0 м; h 2,06 м

176. Л: IM...RPROBVS P F AVG, бюст с лъчиста корона и ризница надясно.

Оп.: ...L...MENTI...MP, императорът надясно, приема кълбо от Юпитер със скиптър наляво.

В отреза: ...

АЕ (горяла), 20,7 x 20,4 мм; 3,03 г; 12 ч

ПИН 210/2008 (от яма V век); кв. II 2, C 2,10 м; И 5,0 м; h 2,27 м

177. Л: ...ROBVS P AV..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: ...ONC..., императорът надясно, а Конкордия наляво, стиснали ръце.

В отреза: ...

20,2 x 20,4 мм; 3,35 г; 12 ч

ПИН 204/2009 (късноримски контекст); кв. II 2, C 0,40 м; И 2,20 м; h 1,83 м

178. Л: ...ROBVS AVG, бюст с ризница, шлем, щит и копие наляво.

Оп.: VIRTUS PROBI AVG, императорът на кон в ход наляво, поздравява с дясна ръка, в лявата скиптър. Доу вяло – пленник.

В отреза: KAA

АЕ, 20,9 x 22,6 мм; 3,47 г; 7 ч; Сердика; RIC V, II, 114, 887

ПИН 122/2009 (от находка хипокауст); кв. II 3, N 4,50 м; Е 2,20 м, h 2,14 м

Аврелиан/Проб

(табло XXIX. 1)

179. Л: ...G, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: ..., две фигури една срещу друга (?).

В отреза: ...

АЕ (фрагментиран, горял), 22,4 x 24 мм; 2,54 г; 6 ч

ПИН 222/2009 (средновековна яма 7); кв. II 2, h – 2,72 м

Кар**(табло XXIX. 2)**

180. А.: IMP C M AVR CARVS P F AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.
Оп.: PROVIDENT AVGG, Провиденция наляво, държи скиптър и жезъл над кълбо.

В отреза: ΔΚΑ

АЕ, 19,8 x 20,1 мм; 3,69 г; 7 ч; Рим; RIC V, II, 42

ПИН 314/2009 (от находка хипокауст); кв. II 2, N 1,87 м; E 0,81 м, h 2,34 м

Нумериан**(табло XXIX. 3)**

181. А.: IMP NVMERIANVS P F AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: PROVIDENT AVGG, Провиденция наляво, държи рог на изобилието и клас над модиус.

В отреза: VIXXI

АЕ; 23 x 22,4 мм; 3,6 г; 1 ч; Тицинум; RIC V, II, 447

ПИН 87/2009 (късноримски контекст); кв. II 3, С 2,58 м; И 4,15 м; h 1,80 м

Максимиан Херкулий**(табло XXIX. 4-6)**

182. А.: IMP C...XI...IANVS P F AVG, бюст с ризница, наметало и лъчиста корона надясно.

Оп.: CONCORDIA MILI ...M, принцът във войнишки дрехи надясно, приема кълбо с Виктория от Юпитер. Между фигурите фолу – НГ.

АЕ (фракция), 21,9 x 21,3 мм; 3,28 г; 12 ч; Хераклея; 295-296 г.; RIC VI, 14

ПИН 109/2008 (късноримски контекст); кв. I Б, С 4,95 м; И 2,60 м; h 1,24 м

183. А.: IMP C MA MAXIMIANVS P F AVG, бюст с ризница, наметало и лъчиста корона надясно.

Оп.: CONCORDIA MILI/TVM, принцът във войнишки дрехи надясно, приема кълбо с Виктория от Юпитер. Между фигурите фолу – НГ.

АЕ (фракция), 19,8 x 21,4 мм; 2,65 г; 12 ч; Хераклея; 295-296 г.; RIC VI, 14

ПИН 108/2008 (късноримски контекст); кв. I Б, С 4,20 м; И 3,0 м; h 1,35 м

184. А.: IMP C MA MAXIMIANVS P F AVG, бюст с ризница, наметало и лъчиста корона надясно.

Оп.: ...CORDIA MIL...TVM, принцът във войнишки дрехи надясно, приема кълбо с Виктория от Юпитер. Между фигурите фолу – НГ.

АЕ (фракция), 20 x 19,5 мм; 2,30 г; 6 ч; Хераклея; 295-296 г.; RIC VI, 14

ПИН 199/2008 (от варница); кв. I В, С 2,30 м; И 0,80 м; h 1,96 м

Диоклециан**(табло XXIX. 7-12)**

185. А.: IMP DIOCLETIANVS AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: ...I CONSER/V..., Юпитер наляво, държи гръмотевица и скиптър.

В отреза: ...

АЕ, 22,1 x 22,9 мм; 2,80 г; 6 ч; неясна монетарница (Рим 285-286г?)

ПИН 30/2007 (средновековен контекст); кв. I 2, С 2,92 м; И 0,30 м; h 0,43 м

186. А.: ...LETIANVS P F AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: CONCOR..., принцът във войнишки дрехи надясно, приема кълбо с Виктория от Юпитер. Между фигурите фолу – НГ.

АЕ (фракция), 22,2 x 21,5 мм; 2,83 г; 1 ч; Хераклея; 295-296 г.; RIC VI, 13

ПИН 43/2008 (средновековен контекст); кв. I В, С 0,67 м; И 2,30 м; h 1,09 м

187. А.: ...C C VAL DIOCLETIANVS P F AVG, бюст с ризница, наметало и лъчиста корона надясно.

Оп.: ...I CONS..., Юпитер наляво, държи гръмотевица и скиптър. В полето вляво – А (?).

В отреза: XXI

АЕ, 22,1 x 23 мм; 3,5 г; 7 ч; Сисция; 287 г.; RIC V, I, 270

ПИН 117/2009 (средновековна яма 3); кв. II 3, С 1,30 м; И 1,37 м; h 2,0 м

188. Л.: IMP DIOCLETIANVS AVG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: IOVI CO NSERVAT AVGG, Юпитер наляво, държи скиптър и светкавица.

В отреза: XXI.

АЕ, 21,8 x 22,1 мм; 3,45 г; 1 ч; Рим; 285-286 г.; RIC V, II, 162

ПИН 98 (от яма 4); кв. I B, N 4,47 м; E 1,65 м, h 2,72 м

189. Л.: IMPETIANVS AVG, бюст с наметало и лъчиста корона надясно.

Оп.: ORIE/NS AVG, Сол наляво, с дясната ръка поздравява, а в лявата държи кълбо.

В отреза: XXI

АЕ, 23,5 x 22,4 мм; 3,5 г; 1 ч; Рим; RIC V, II, 174.

ПИН 51/2007 (късноримски контекст); кв. I 3, С 3,83 м; И 1,50 м; h 1,44 м

190. Л. IMP C C VAL DIOCLETIANVS P F AVG, бюст с ризница и лъчиста корона надясно.

Оп.: .../I CO/N/SERVAT, Юпитер наляво, държи светкавица и скиптър.

В отреза: XXII

АЕ, 22 x 23,1 мм; 3,64 г; 12 ч; (RIC V, II, 230 Тицидум ?)

ПИН 111/2008 (късноримски контекст); кв. I B, C 3,40 м; И 3,65 м; h 1,83 м

Неопределени/несигурно определени антониниани от втората половина на III век

Галиен (?)

(табло XXIX. 13-14; табло XXXI- 11)

191. Л.:NVS..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.:NTIAAVG, Абунданция надясно, изпразва рог на изобилието.

АЕ, 22,3 x 20,7 мм; 2,81 г; 4 ч

ПИН 256/2009 (от яма 11); кв. I 1, С 4,60 м; И 3,55 м; h 1,70 м

Галиен/Клавдий Готски (?)

192. Л.:..., изтрито изображение.

Оп.:..., права фигура наляво (Пакс?). В полето вляво S.

АЕ (горяла), 18,5 x 19,5 мм; 3,39 г

ПИН 10/2006 (иманярски изкоп); кв. I A, h – 1,90 м

Галиен/Клавдий Готски (?)

193. Л.:..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: ..., права женска фигура с рог на изобилието наляво.

АЕ (горяла, имитация ?), 18,4 x 17,1 мм; 2,09 г; 6 ч

ПИН 128/2008 (контекст III век); кв. I B, C 4,65 м; И 3,80 м; h 2,93 м

Галиен/Клавдий Готски (?)

194. Л.: ..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.:...TI / A AVG, права женска фигура наляво.

АЕ (имитация ?), 14 x 17,7 мм; 2,29 г; 10 ч

ПИН 125a/2009; кв. I 1, C 4,35 м; И 1,65 м; h 0,57 м

Клавдий Готски (?)

195. Л.: ..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: ..., права фигура наляво.

АЕ (горяла), 21,2 x 20 мм; 2,89 г; 6 ч

ПИН 70/2006 (яма от V век); кв. I 1, С 0,85 м; И 2,90 м; h 2,35 м; антониниан

196. Л.: CER...VG, бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: ..., неясно изображение.

АЕ (имитация), 15,2 x 15,3 мм; 2,40 г

ПИН 201/2008 (от варница); кв. I B, С 2,50 м; И 1,20 м; h 1,90 м

Галиен/Аврелиан

197. Л.: ..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: IOVI..., императорът със скиптър надясно, приема кълбо от Юпитер наляво.

АЕ (лята ?), 20 x 17,7 мм; 2,23 г; 6 ч

ПИН 320/2009 (късноримски контекст); кв. II 3, С-3,90 м; И-0,45 м; h – 2,03 м

Последна третина на III век

198. Л.: ..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: IOVI..., две прави фигури.

АЕ, 21,2 x 21,3 мм; 3,27 г; 12 ч

ПИН 46/2009 (средновековен контекст); кв. II 3, С 3,60 м; И 1,35 м; h 1,12 м

199. Л.: ..., неясно изображение и надпис.

Оп.: ..., неясно изображение и надпис.

АЕ, 21,5 x 20,5 мм; 2,16 г; неясна монетарница

ПИН 168/2008 (от яма 4); кв. I B, h -3,10 м

200. Л.: ..., бюст с лъчиста корона надясно.

Оп.: ..., неясно изображение и надпис.

АЕ (с налепи, силно оксидиран и горял, счупен на две), 22,4 x 21,3 мм; 2,67 г; неясна монетарница

ПИН 283/2009 (от яма 10); кв. I 1, h 3,0/3,40 м

201. АЕ, антониниан,

Л.: ..., неясно изображение и надпис.

Оп.: ..., неясно изображение и надпис.

АЕ (силно оксидиран, изтънял, без метално ядро) 23,1 x 21,9 мм; 1,52 г; неясна монетарница

ПИН 284/2009 (от яма 10); кв. I 1, h 3,0/3,40 м

202. Л.: ..., неясно изображение и надпис.

Оп.: ..., неясно изображение и надпис.

АЕ (с налепи, силно оксидиран и горял, счупен на две), 25,4 x 22,6 мм; 4,03 г; неясна монетарница

ПИН 285/2009 (от яма 10); кв. I 1, h – 3,45 м

203. Л.: ..., неясно изображение и надпис.

Оп.: ..., неясно изображение и надпис.

АЕ (с налепи, силно оксидиран), 22 x 20,7 мм; 1,96 г; неясна монетарница;

ПИН 286/2009 (от яма 10); кв. I 1, h 4,05 м

III-IV век (лята ?)

(табло XXX. 12)

204. Л.: ..., бюст надясно.

Оп.: ..., заличено изображение и надпис.

17 x 15,9 мм; 2,69 г

ПИН 250/2009 (от яма 8); кв. II 2, С 4,20 м; И 0,0 м; h 2,10/2,20 м

ЦИТИРАНА ЛИТЕРАТУРА:

- Върбанов 2008:** В. Върбанов. Три ями от III век от територията на римската крепост Тримаммиум. – Сборник Есенни четения Сборяново, том 6, 2008, 102-118.
- Върбанов 2011:** В. Върбанов. Находка от антониниани от сграда с хипокауст в Тримаммиум (проучвания през 2009 г.). – Известия на Регионален исторически музей – Русе, том XIV, 2011, 269-282.
- Върбанов 2012:** В. Върбанов. Римски монети от проучванията на Сексагинта Приста (I-III век). – Известия на Регионален исторически музей – Русе, том XV, 2012, 209-248.
- Русев, Върбанов, под печат:** Н. Русев, В. Върбанов. Яма от началото на IV век от Тримаммиум. – Сборник в чест на Янани Явашов.
- Torbatov 2012:** S. Torbatov. *Trimammium – a Roman Castellum and Civitas on the Lower Danube*. – The Lower Danube in Antiquity (VI c BC- VI c AD), 2012, 429-460.
- Rusev, Varbanov 2015:** N. Rusev, V. Varbanov. Third century pits, found of the territory of roman fortress Trimammium. – *Arheologia mileniului I p. Chr.*, IV, Editura Istros, 2015, 233-266.

ТЕКСТ КЪМ ИЛЮСТРАЦИИТЕ:

- Табло XVII. 1.** Републикански денар; **2.** Монета от I-II век; **3-6.** Монети на Траян; **7.** Ас на Антонин Пий; **8.** Ас на Марк Аврелий; **9.** Монета на Фаустина Млада (?); **10-11.** Монети на Комод; **12.** Монета на Септимий Север.
- Табло XVIII. 1-8.** Монети на Септимий Север; **9.** Монета на Юлия Домна; **10-12.** Монети на Каракала; **13.** Монета на Плавтила.
- Табло XIX. 1-2.** Монета на Гета; **3.** Монета на Макрин; **4.** Монета на Елагабал; **5-6.** Монети на Север Александър; **7-10.** Монети на Гордиан III; **11.** Монета на Филип Араб; **12.** Монета от династията на Северите.
- Табло XX. 1-6.** Монети от първата половина на III век; **7-15.** Антониниани на Галиен.
- Табло XXI. 1-8.** Антониниани на Галиен; **9-12.** Антониниани на Салонина; **13-20.** Антониниани на Клавдий Готски.
- Табло XXII. 1-16.** Антониниани на Клавдий Готски.
- Табло XXIII. 1-16.** Антониниани на Клавдий Готски; **17.** Антониниан на Квинтил; **18-20.** Антониниани на Аврелиан.
- Табло XXIV. 1-14.** Антониниани на Аврелиан.
- Табло XXV. 1-14.** Антониниани на Аврелиан.
- Табло XXVI. 1-14.** Антониниани на Аврелиан.
- Табло XXVII. 1-6.** Аврелиан; **7-8.** Северина; **9-12.** Тацит; **13.** Флориан; **14.** Проб.
- Табло XXVIII. 1-14.** Антониниани на Проб.
- Табло XXIX. 1.** Антониниани на Аврелиан/Проб; **2.** Антониниан на Кар; **3.** Антониниан на Нумериан; **4-6.** Бронзови фракции на Максимиан; **7-12.** Антониниани и фракции на Диоклециан; **13-14.** Антониниани от последната третина на III век.
- Табло XXX. 1-3.** Антониниани на Галиен/Клавдий Готски (?); **4.** Имитация на антониниан; **5.** Антониниан от втората половина на III век; **6-11.** Антониниани от последната третина на III век; **12.** Монета от III-IV век.

ROMAN COINS FROM TRIMAMMIUM (AD 1ST-3RD C.)

Varbin Varbanov

(Summary)

During the rescue archaeological excavations on the territory of Trimammium in 2006 – 2009 about 260 sq. m were explored. Structures and traces of habitation from the Roman, Late Roman and Late Antiquity Ages (2nd – 6th c.) were revealed as well as from the period of the First and Second Bulgarian Kingdoms. The purpose of the work here presented is to release the coins from the Roman Age (1st – 3rd c.). They are 204 or 43,58% out of 468 pieces in total found there (fig. 1).

The earliest coin is a badly worn out republican denarius from the second half of the 1st BC (Cat. N 1). So far coins from the 1st c. have not been discovered, and the pieces from the 2nd c. are 10 in number (Cat. NN 2-11) as most of them were in circulation for a long time. Of the remaining pieces, 32 are from the first (Cat. NN 12-43) and 161 are antoninians from the second half of the 3rd c. (78,9% – Cat. NN 44-203). Only 6 coins are silver – four denarii, a drachm and an antoninian (2,9% – Cat. NN 1, 4-5, 11 and 37). The central bronze emissions are six worn out asses/ dupondius (2,9% – Cat. NN 2-3, 6-9). The provincial bronze coins are 31 (15,19%) as 19 of them belong to the fourth and fifth nominal values and the rest – to the first nominal. The mint yards of Nicopolis ad Istrum – 11 pieces (Cat. NN 14, 16-18, 21, 23, 25, 28-29, 33-34); Marcianopolis – 5 pieces (Cat. NN 12-13, 24, 30-31); Viminacium – 2 pieces (Cat. NN 32, 36); Hadrianopolis – 2 pieces (Cat. NN 22, 26); Philippopolis – 1 piece (Cat. N 10) are presented; for 10 coins the mint remains unclear (Cat. NN 15, 19, 20, 27, 38-43).

Six of the coins of small denominations arouse interest as they display a low and rounded relief mostly with a sharp girth. They are cast imitations and belong to the type so-called “limesfalsa” (Cat. NN 19-20, 38-41). The circulation of similar coins in Moesia Inferior is a fact although there are yet a few of them published. For this reason it seems too early to make conclusions concerning their role within the circulation flow over the Bulgarian territories during the Roman Age.

The presence of still another type of imitations of antoninians known as *barbarous radiate* is also of particular interest (Cat. NN 58-60, 64, 89, 92-93, 95-99, 100-104, 193-194 and 196)). So far they have been a subject of vague discussion in Bulgarian bibliography. A coin of this kind has been found during the research in Sexaginta Prista. In Trimammium 20 coins of the type have been discovered as 14 of them come from Pit 4 and one piece – from Pit 5. Most probably they were brought to the fortress by a soldier who belonged or served in the Western Roman provinces.

The coin complexes published in Bulgaria are often presented summarized by rulers or periods and without correlation with the stratigraphy and the other artifacts from the particular archaeological site. This circumstance leads to inaccurate conclusions on the dates and phases of habitation of the site.

According to the context of their provenance, the Roman coins from Trimammium (2nd – 3rd c.) can be divided into several groups. 96 of them come from certainly proven Roman layers. Out of them only one denarius of Traianus (Cat. N 4) can be related to the time of the earlier Building E its working date being within the limits of the 1st – 2nd c. Another 19 pieces come from and date the layers to the 3rd c. as most of them are from the second half of the century (fig. 3). 76 coins were found in intact complexes. Two of the pits (NN 1-2) contained one bronze coin each belonging to Septimius Severus (Cat. NN 16-17). Pit N 3 contained five coins dating it to the late 3rd c. (Cat. NN 36, 43, 83, 156, 174). Probably all the three pits had a household functions (Върбанов 2008, 102-118). Pit N 4 produced 39 antoninians from the time of Galienus to Diocletian (Cat. Nn 45-46, 48, 50-51, 58, 62, 64-66, 68-69, 72-73, 79, 81-82, 85-86, 89-90, 92-93, 96-99, 101-104, 107, 120, 125, 132, 153, 159, 187, 199). The upper part of the pit was destroyed by a lime kiln in the Late Antique Age containing 9 coins. Two of them were found just above the Roman pit and probably belong to it (they are close in technical features – Ca. NN 77-78). Pit 5 was damaged by a later pit from the 5th c.; however, its preserved sector contained 11 antoninians from Galienus to Probus (276-282; Cat. NN 47, 49, 91, 100, 111, 123, 128, 142, 158, 163, 172). Still another 19 antoninians from Aliens to Carus were discovered within the soil filling the hypocaust of a building (Cat. NN 54, 71, 75, 115, 117, 119, 124, 130, 138, 145-146, 151-152, 164, 167, 170-171, 177, 179). At this stage of the study the last three coin complexes are interpreted as votive deposits.

Still another 42 coins (30 antoninians) were found within the context of buildings and layers from the period of the 4th – 6th c. Most of them got there accidentally, probably in the course of construction and repair works (fig. 4). Another 27 pieces come from intact complexes – pits and a lime kiln. The pit in quadrant 11 is the earliest in date, containing 12 coins from the 3rd c. and 3 – from the early 4th c. (Cat. NN 29, 35, 37, 88, 105, 149, 161-162, 200-203). Another pit was located inside Building A thus marking its temporary abandonment in ca. mid 5th c. Only two of the coins this pit contained are from the 3rd c. (Cat. NN 176, 195). The lime kiln was also inside the Building A marking its repair in the 6th c. and containing 9 coins from the 3rd c. (Cat. Nn 23-24, 31-32, 77-78, 84, 184, 196). Still another 4 pieces were found in the Late Antiquity pits (Cat. NN 15, 147, 190, 204).

The Medieval layers and structures produced 32 of the coins in discussion (26 antoninians – fig. 5). Probably they fell there during some digging and construction activities. Only four of them were found in pits (Cat. NN 144, 154, 178, 186).

The last to come is a group of seven coins discovered in treasure hunters' diggings or within the surface layers of the explored area (fig. 5 – Cat. NN 7-8, 18, 44, 121, 150, 191). Probably they got there as a result of works in modern time.